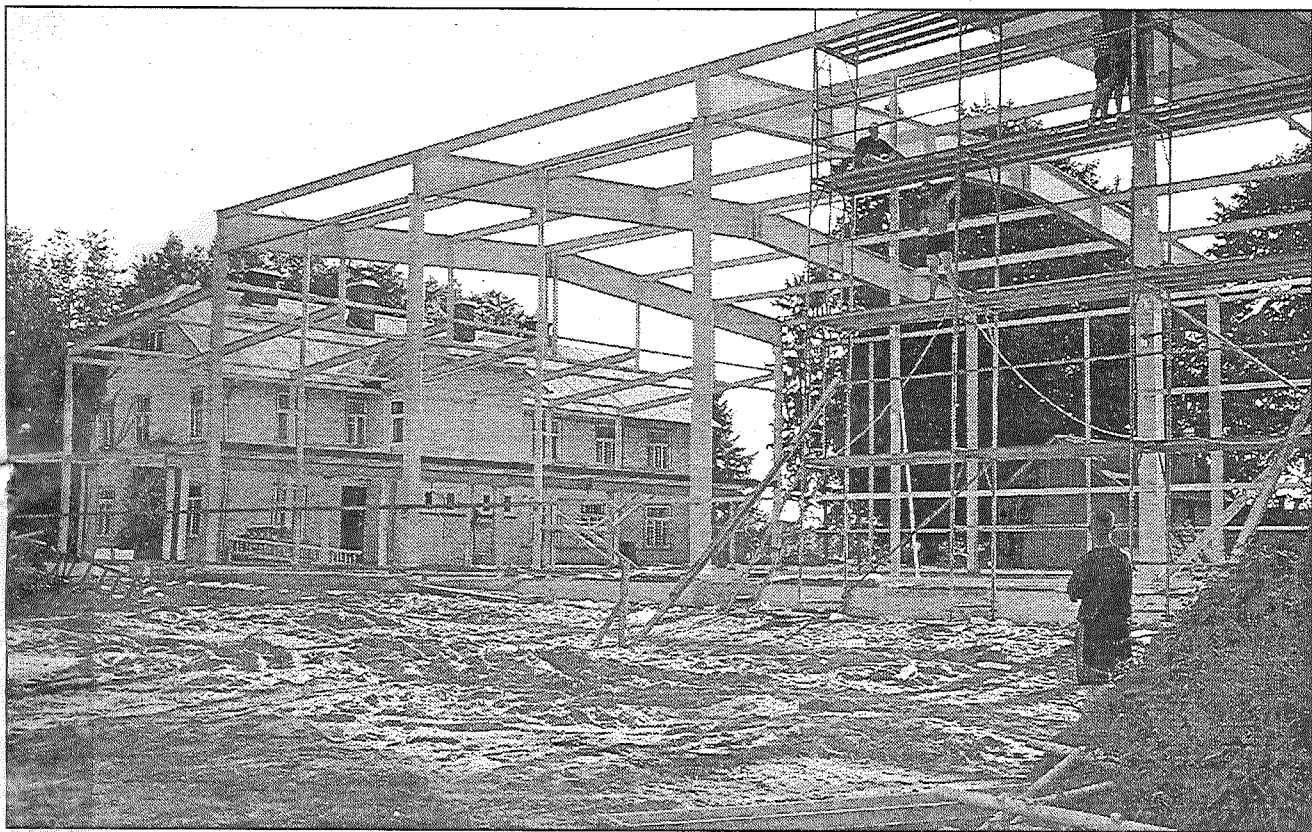

Jersikas pagastā uzsākta sporta zāles būve

● Vairāk kā sešdesmit gadus Jersikas pamatskolā nebija sporta zāles. Ar šo «gadsimta būvi» Jersikas pašvaldība skaidrāk par skaidru ir pateikusi, ka tās prioritāte ir izglītoti un veseli bērni.

Jau šoruden Jersikas pamatskolas skolēni sporta stundas varēs vadīt jaunajā sporta zālē. Pašvaldība tās būvniecībai ņēmusi kredītu Valsts kasē.

— Pilsētā ir visas iespējas lietderīgi pavadīt brīvo laiku, dejojot, dziedājot un sportojot, tādēļ negribējās, lai Jersikas pagasta bērni šajā ziņā justos zaudētāji. Mums ir pieci pašdarbības kolektīvi, kurus pilnībā esam nodrošinājuši ar skatuves tērpiem un skaņu aparāturu, esam parūpējušies, lai pagastā un skolā būtu pieejami datori, bet sportam līdz šim tika atvēlēts mazāk. Tagad to kompensēsim, — apjomīgā projekta nepieciešamību pamato Jersikas pagasta padomes priekšsēdētāja Maija Spūle.

Kopējās sporta zāles būvniecības izmaksas sastāda

196 000 latu, un to segšanai pašvaldība ņēmusi kredītu Valsts kasē. Lai gan pagasta apmēriem šis projekts ir visai iespaidīgs, tomēr atmaksas noteikumi pašvaldībai ir izdevīgi — kredīts jāatdod 12 gadu laikā. Noteikts, ka no nākošā gada pašvaldības budžeta valstij jāatgriež 5000 latu, katru gadu atmaksas summu nedaudz palielinot.

Cenu aptaujas rezultātā sporta zāles būvniecība uzticēta firmai no Aizkraukles — SIA «RRKP Būve», kas piedāvāja visizdevīgākos noteikumus un zemāko cenu. Šobrīd jau ir pabeigta ēkas metāla konstrukciju stiprināšana, izbetonēta 21 x 45 metrus lielās zāles grīda un uzsākta jumta un sienu rāmi klājuma stiprināšana. Grīdas betonēšanas darbus uzņēmuma strādnieki paveica vienā dienā, bet sienu un jumta seguma uzstādīšanu plāno pabeigt

mēneša laikā. Pēc tam turpināsies iekšdarbi. Ēkas sienas un griesti tiks siltināti, sienu iekšējai apdarei izmantos OSB plāksnes — kvalitatīvas, Zviedrijā ražotas skaidu plāksnes ar imitētu koka rakstu. Sienu augšējā daļā būs 1,6 metrus augsti logi, bet grīdas klājumam netiks izmantoti dēļi, bet gan īpatnējs sintētisks materiāls, kas tiek ražots īpaši sporta zālēm. Grīdas segums būs zaļā krāsā un klāts ar speciālas lakas kārtu.

Zāles izmēri ļaus tajā iekārtot divus mazos un vienu lielo basketbola laukumu, kā arī volejbola laukumu. Ir paredzētas arī plašas palīgtelpas, gērbtuves, tualetes, dušas, perspektīvā arī treniņu zāle, kā arī vieta nelielai kafējnīcai. Otrajā stāvā paredzētas skatītāju sēdvietas. Pie izejas zālē būs neliels vestibils jeb zālīte, ko varēs izmantot skolas vajadzībām, ar laiku

te iecerēts izvietot skolas ēdnīcu, kas patlaban atrodas atāļajā skolas internāta ēkā. Projekta tāmē neliels finansējums ir paredzēts arī aprīkojuma un inventāra iegādei, taču šiem mērķiem nāksies meklēt papildu līdzekļus, atzīst M.Spūle.

Šķiet, ka par celtniecību visvairāk priecājas skolēni, kas ar nepacietību gaida, kad varēs iemēģināt jauno zāli. Pat augusta pievakarē, kad «Novadnieka» žurnāliste apsaigāja Jersikas pamatskolas teritoriju, fotografējot lielo būvi, kas pārsniedz pašas skolas izmērus, līdzās esošajā sporta laukumā bariņš zēnu aizrautīgi spēlēja futbolu. Vēl tikai nedaudz jāpaciesās, jo saskaņā ar projektu pamatskolas sporta zāles būvniecību plānots pabeigt jau oktobrī.

G.Kraukle

Siera gardēži un ražotāji no visas Latvijas pulcēsies Preiļos

24. augustā Preiļos notiks Siera diena, kurā piedalīsies siera ražošanas uzņēmumi no visas Latvijas, kā arī šī produkta smalkās garšas cienītāji, pasākuma sponsori un atbalstītāji. Siera dienas Latvijā notiek pirmo reizi. Tās organizē sabiedriska organizācija «Siera klubs», bet Preiļos tās notiks tāpēc, ka Siera kluba valdes priekšsēdētāja Vanda Davidanova ir mūsu novadniece, dzimusi Vārkavas novadā un par šī pasākuma vietu izvēlējās Latgali.

Siera dienas sāksies ar Latgales novada ansambli un koru sadziedāšanos, kam sekos jautrs gājiens pa Siera ielu — Raiņa bulvāri, uz kura būs izvietoti stendi un paviljoni ar Latvijā slavenāko siera ražotāju produkciju. Parka estrādē svētku viesus izklaidēs pasākuma vadītāji Mirdza Martinsone (sirdsmilā Monika) un Jānis Reinis (Roberts Rambāns), dziedās Andris Daniļenko. Notiks siera rituļu ripināšanas sacensības, kurās piedalīsies viens dalībnieks ar siera rituli no katra ražošanas uzņēmuma, bet sacensības vadīs restorāna «Vincentis» direktors Mārtiņš Ritiņš. Siera dienas noslēgumā paredzēts oficiāls rezumējums, bet mūzikas un deju cienītājus iepriecinās Gunārs Kalniņš, Raivo Kareļa deju grupa «Great balls of fire», Roberts Gobziņš, grupas «Los Amigos», «Brūģis».

Siera dienas atbalsta Preiļu novada dome, kā arī daudzi Latvijā ievērojami uzņēmumi, bet ģenerālsponsors ir akciju sabiedrība «Preiļu siers». Viens no informatīvajiem sponsoriem ir laikraksts «Novadnieks».

ZIŅAS

Zemniekus aicina konsultāciju birojs

Preiļu lauksaimniecības konsultāciju birojs 9. augustā pulksten 11.00 rīko semināru zemniekiem. Tas notiks biroja telpās Preiļu rajona padomes ēkas 1. stāvā, 3. kabinetā. Semināra tēmas: 1) lielopu klibums jeb laminētis un ar to saistītās ēdināšanas problēmas; 2) kvalitatīvas skābarības sagatavošanas nosacījumi un iespējas; 3) mikotoksīni — vai tie apdraud arī piena lopkopību; 4) pilnīgi samaisīta barības deva (totāli mikstēts racionis, TMR) — problēmas un risinājumi. Seminārā piedalīsies vieslektors, Latvijas Lauksaimniecības universitātes profesors Uldis Osītis.

Piedalās Latgales pensionāru dziesmusvētkos

2. augustā uz Latgales pensionāru svētkiem «Sadziedāsim un sadancosim» Rēzeknē devās arī pašdarbnieki no mūsu rajona. Svētku dalībnieku vidū bija Jersikas pagasta veco ļaužu deju kopa un veco ļaužu ansamblis «Senjori», folkloras kopa «Mūdernieki» un «Retro» deju kopa no Preiļiem un Līvānu novada koris «Sendienas». Latgales pensionārus uzrunāja reģionālās pensionāru apvienības padomes priekšsēdētāja Zofija Zujeva, kopīgi tika dziedāta Latvijas himna «Dievs, svētī Latviju!», kā arī nolikti ziedi pie pieminekļa «Latgales Māra».

Izveidota Līvānu novada lauksaimniecības komisija

Pašvaldība ir apstiprinājusi Līvānu novada lauksaimniecības komisiju 16 cilvēku sastāvā, kurā pārstāvēti zemnieki no abiem novada pagastiem. Komisija lems jautājumus, kas aktuāli zemniekiem un veicinās informācijas apmaiņu lauksaimnieku starpā, kā arī atgriezeniskās saiknes veidošanos starp zemniekiem un pašvaldību. Šogad komisijas locekļi strādās sabiedriskā kārtā un algu par savu darbu nesaņems, taču 2003. gada budžetā tiks plānots finansējums aktīvāko komisijas locekļu algošanai. Lauksaimnieku komisijā darbosies zemnieki Valdis Ancāns, Vitālijs Bernāns, Silvija Bračka, Lilita Geduša, Vasilijš Golubovs, Vitālijs Kuršietis, Kaspars Lācis, Pēteris Lojāns, Jānis Mazurs, Česlava Pastare, Ingrida Rubine, Sarmīte Rudzāte, Andris Vaivods, Jānis Vaivods, Vilhelmine Vaivode un novada lauksaimnieku konsultants Dominiks Jauja.

«Novadnieka» balvas abonentiem augustā

1. Juris Kļaviņš (Preiļi, Aglonas ielā 29-3, kv. nr. 593928) V.Šoldres IJ veikala «Velde» dāvanu karte.

2. Tekla Kivleniece (Vārkavas novads, Arendoles p. n., kv. nr. 627643) — ziedu salona «Astra» dāvanu karte.

3. G.Vaivode (Preiļu novads, Anspoki, kv. nr. 977215) — veikala «Gimēnīte» dāvanu karte.

4. A.Turks (Līvānu novads, Smelcēja, kv. nr. 204003) — SIA «Salang - Preiļi» veikala dāvanu karte.

5. V.Lukaševiča (Rušonas pagasts, kv. nr. 406067) — Unibankas prezentācijas priekšmets.

6. Jūlijs Surgunts (Preiļi, Daugavpils ielā 74-25, kv. nr. 406441) — IJ «Afrodītes dārzs» balva — sienas pulkstenis.

7. Elza Klibais (Saunas pagasts, Prikulji, kv. nr. 619967) — IJ «Paula 3» balva — torte.

8. J.Stiebrīņa (Līvānu novads, Lojāni, kv. nr. 678759) — «Lattelekom»

balva — telekarte.

9. E.Kurpnieks (Jersikas pagasts, «Lauri», kv. nr. 422007) — «LETTGLAS» balva — vāze.

10. Antons Stikāns (Sīlukalna pagasts, Kapenieki, kv. nr. 627813) — «Grindeks» balva — lietussargs.

Dāvanu kartes vinnējušie saņems pa pastu, bet «Lattelekom», «LETTGLAS» un «Grindeks» balvas redakcijā, Aglonas ielā 1, Preiļos.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Vēl nepiedāvā Darba likuma grozījumus

Līdz 1. augustam pēc premjerministra pieprasījuma Labklājības ministrijai bija jāsaprot priekšlikumi jaunā Darba likuma uzlabošanai. LM iesaka šo darbu uzticēt īpašai darba grupai un izmaiņas veikt tikai pēc Saeimas vēlēšanām. Darba devēji iebilst pret neskaidrajiem formulējumiem likumā, bet Finanšu ministrijai jādomā, kur nākamgad ņemt papildus 13 miljonus latu likuma īstenošanai.

Ieviesīs abonentmaksu par radio un TV

Nacionālās radio un televīzijas padomes sagatavotais sabiedrisko mediju attīstības koncepcijas projekts, kuru padome iesniedza valdībai, paredz nākamajos trijos gados gan Latvijai, gan Latvijas radio valsts finansējumu, ieņēmumus no reklāmām un pakāpenisku abonentmaksu ieviešanu. Koncepcijas projekts paredz saglabāt divus sabiedriskās televīzijas kanālus un četrus radiokanālus.

Latvijā maksā vismazāk

Šī gada pirmajā ceturksnī Latvijā bija mazākā strādājošo mēneša vidējā darba samaksa starp Baltijas valstīm. Centrālās statistikas pārvaldes dati liecina, ka 2002. gada pirmajā ceturksnī Latvijā strādājošo mēneša vidējā bruto darba samaksa bija 253 ASV dolāri, Lietuvā — 288, Igaunijā — 321 ASV dolārs. Šī gada jūnijā Latvijā minimālā darba samaksa bija 97 ASV dolāri, Lietuvā — 119 ASV dolāri, Igaunijā — 113 ASV dolāri, ziņo BNS.

Rīgas melno balzamu ražo 250 gadus

Sobrīd Rīgas melnais balzams veikalos parādījies īpaši iepakojumā, kas norāda uz šī dzēriena 250 gadu jubileju. Jubilejas reizē «Latvijas balzams» sagatavojis 10 000 jubilejas kārbus ar 0,7 litru krūkam, kuru cena veikalos ir Ls 1-1,20 virs parastās cenas. Latvijā gadā tiek pārdots vairāk nekā pusmiljons litru Rīgas melnā balzama. Otrā pasaules kara laikā balzama receptūra nozuda, bet 20. gadsimta piecdesmitajos gados to atjaunoja tagadējais «Latvijas balzams».

Valsts prezidente runā krieviski un auklē Fumi

Valsts prezidente Vaira Vīķe-Freiberga praksē pārbaudījusi savas krievu valodas zināšanas, sarunājoties ar krievu mūzikas zvaigznēm — Filipu Kirkorovu un Allu Pugačovu — Jūrmalā notikušā konkursa «Jaunais vilnis» aizkulisēs. Prezidente ar mūziķiem krieviski sasveicinājās, bet turpmāko sarunu ar zvaigznēm palīdzēja uzturēt prezidentes preses sekretāre Aiva Rozenberga, kura norādīja, ka prezidente krieviski saprot, bet viņai zināmas grūtības sagādā runāšana.

Divus mēnešus vecais japāņu hīns Fumis (japāniski šis vārds nozīmē bagātība un skaistums) ir kļuvis par valsts pirmo suni, prezidentes un dzīviesbiedra Imanta Freiberga ģimenes mīluli. «Viņš ir mūsu Sirdspukītis,» saka V.Vīķe-Freiberga un viņas dzīviesbiedrs.

Ziņas sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@apollo.lv

Tālr. 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),

1-53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

1-53-07058, 1-53-07059 (žurnālistiem). Fakss 1-53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(trešdien, sestdien).

AKTUĀLI

«Aploksne» ārstam — pateicība vai kukulis

Samilzušais medicīnas darbinieku zemā atalgojuma jautājums Labklājības ministriju novedis situācijā, kad nākas risināt medicīnu ētikas jautājumus, jo atklātībā nonākuši vairāki gadījumi, kad ārsti apvainoti naudas izspiešanā.

Uzmanību medicīnu korupcijas jautājumam piesaistīja pensionārs Vilnis Birziņš, kurš medicīnu streika dienā protestēja pret naudas izspiešanu Paula Stradiņa slimnīcā. Pirms plānveida operācijas ārsts viņam nelikumīgi pieprasījis 200 latus. Pēc šī gadījuma labklājības ministrs Viktors Jaksons pieļāva, ka līdzīgā situācijā varētu būt nonākuši arī citi pacienti, taču, kamēr nav konkrētas informācijas, šīs lietas esot grūti pierādīt.

Ārstu reketa problēmu vēl vairāk saasināja gadījums, kad P.Stradiņa klīniskās universitātes slimnīcā mira 37 gadīga paciente, kurai tika novilcināta operācija. Ārsti slimnieces tuviniekiem pieprasījuši 500 latus lielu kukuli. Par notikušo ir ierosināta krimināllieta, un par to var sodīt ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz 5 gadiem, atņemot tiesības nodarboties ar ārstniecību.

Ārstu korupcijas jandāliņa sakarā presē parādījās publikācijas ar V.Jaksona izteikumiem, ka par ārstu reketa izskaušanu esot jārūpējas sabiedrībai. Tā sakot, paši vien esat vainīgi: ja ir aplokšņu devēji ir arī ņēmēji. Ministrs deklarē, ka sabiedrības pieprasījums ir ziņot slimnīcas vadītājiem vai ministrijai par katru kukuļa pieprasīšanas gadījumu.

Aplokšņu problēmas novēlšana uz sabiedrības pleciem tomēr tiek vērtēta kā amorāla un nepareiza. Valsts uzdevums ir sakārtot veselības aprūpi pašos pamatos nevis uzvelt seku apkarošanu sabiedrībai.

Līdzīgi kā korupcijā vispār, arī ārstu aplokšņu jautājumā mūsu valstī likumdošana nav sakārtota. Patlaban ir pat grūti juridiski definēt, par kādu pārkāpumu medicīnu kukulņēmējus sodīt. Kur beidzas pateicība un sākas kukulis? Paradoxāli ir tas, ka medicīni pilnīgi atklāti atzīst, ka taustāma pateicība no slimniekiem ir realitāte ārstu darbā, tā netiek atraidīta, jo ir labas gribas izpausme. Slimnieki dod un ārsti ņem. Ieguvēji ir abas puses. Tātad būtībā šādas pateicības formas mūsu valstī ir atļautas un pieņemamas, jo neviens netiek nosodīts par to, ka ņem. Tikai par to, ka prasa.

Tomēr arī prasīt var dažādi. Vai nu mazums dzirdēts

par tādiem «klusējošās prasīšanas» gadījumiem slimnīcās, kur pie pacienta pēcoperācijas palātā ienāk vien tad, kad iemaksāts šim vai tam. Ka slimnieks guļ aizmirsts līdz brīdim, kad izdarīts vajadzīgais pienesums, un tikai tad kāds sāk domāt arī par ārstēšanu. Normālos apstākļos pacientam būtu jājūtas pārliecinātam, ka viņš saņems pilnvērtīgu palīdzību, neatkarīgi no tā, dos ārstam kukuli vai ne. Piemēram, ejot pie zobārsta, visiem ir skaidrs, ka maksāt vajadzēs saskaņā ar piestādīto rēķinu un nevienam nenāk prātā piekukuļot stomatologu, lai tas izdarītu atsāpīšanu vai sāpošo zobu tiešām salabotu nevis tikai izliktos to darām. Citādi ir valsts slimnīcās, kur bez oficiālajām iemaksām ārsts var pieprasīt samaksu, bez kuras ārstēšana vispār netiek veikta vai tiek veikta nekvalitatīvi. Garantiju, ka tiks ārstēts, nedod nedz nosūtījums, nedz apdrošināšanas polise, nedz pacienta iemaksa.

Mēdz teikt, ar ko saslīm, ar to jāārstē. Vienīgi pēc šāda principa var izskaust aplokšņu problēmu, atrodot naudu ārstu algām, lai dakteriem negribētos riskēt ar savu labo slavu un ilgos studiju gados iegūto diplomu. Patiesībā «aplokšņu» skandāls publiski apliecina to, par ko ārsti runā jau gadiem, — par veselības aprūpes sistēmas krah. Nu arī politiķi saka, ar steigu jāmaina finansēšanas sistēma. Valsts nauda pa finansējuma labirintiem tomēr nav nonākusi ārstu kabatās un slimnīcu palātās. Jāizdara taču secinājumi, ja jau medicīnu streiks un «aplokšņu» lietas aktualizējušas tieši šogad — kad veselības aprūpei tika piešķirts visdāsnākais finansējums.

Ko lietas labā iesaka darīt paši medicīni? Valdībai būtu skaidri jādefinē pakalpojumu minimuma «grozs», kas būtu garantēts ikvienam iedzīvotājam. Ir precīzi jāaprēķina, kas cik maksā un ko par reālajām cenām var atļauties valsts, veselības aprūpē priekšroku dodot bērniem un pensionāriem. Nākotnē būtu nepieciešams ieviest obligāto veselības apdrošināšanu. Vienam cilvēkam gadā veselības apdrošināšana varētu izmaksāt 60–70 latus. Tā ļautu pacien-

«Pasaule kļūs labāka vai sliktāka atkarībā no tā, kādi būs mēs.»

P.Koelju

Jautājām ielās sastaptajiem cilvēkiem, vai «aploksnes» došana ārstam ir attaisnojama?

Zenta Didriksone,
Preiļu iedzīvotāja:

— Es ar «aplokšņu» ņemšanu neesmu saskārusies, kaut arī vīrs ir ārstējies gan Preiļos, gan Rīgas slimnīcās — Jūras medicīnas centrā un Stradiņa slimnīcā. No mums nauda nekad nav prasīta. Esmu dzirdējusi, ka «aploksne» tiek prasīta sirds operāciju gadījumos. Ārsts nedrīkstētu to darīt, kaut arī alga ir maza. Ja pacients vēlas, pēc ārstēšanās viņš varētu pateikties, jo ārsti bieži vien slimniekiem velta arī savu brīvo ne tikai darba laiku.

Pensionāre Preiļos,
kura vēlējas palikt anonīma:

— Es domāju, ka cilvēkam pateikties vajag — ne jau pirms operācijas, bet vēlāk, ja jūti, ka viņš tev ir labu darijis. Ar ziediem, konfektēm vai aploksnīti, ja tā nav liela summa. Izspiešana gan nekādā ziņā nav pieļaujama. Nekad neviens no Preiļu dakteriem man nav prasījis maksāt aploksnē. Nācies sastapties tikai ar brīnišķīgiem dakteriem.

Olga Smagare,
dzīvo Vārkavas novada,
Rožkalnu pagastā:

— Pēc padarītā darba ārstam, protams, var pateikties, ja pacients to var atļauties un uzskata, ka medicīnis ir pelnījis. Varbūt slimniekam nav naudas, viņš savu pateicību izrāda citādāk, bet tā ir slimnieka brīva izvēle. Ārsts nedrīkst prasīt samaksu ne pirms, ne pēc operācijas.

Gunvalds Vītols,
jalgavnieks,
kurš strādā Preiļos:

— Slimniekam jau nav izejas, ja viņš grib izārstēties. Ja dakteris prasa, naudiņa ir jāmeklē, pat, ja tās nav. Ārstiem vienkārši vajag palielināt algas, lai viņi varētu normālos apstākļos strādāt. Tad «aploksnes» vairs nebūtu problēma. Ārsti baidītos zaudēt darbu. Tomēr no otras puses naudaš prasīšana ir ārsta ētikas jautājums. Lai cik maz atalgots, ārsts nedrīkst uzskatīt: «Ja tu man ne-maksā, es tevi neārstēju.»

Galina Trifonova,
SIA «Preiļu pārtika»
direktore:

— Nav bijis jāsaskaras ar šo lietu, taču «aploksne» var kļūt par sāpīgu problēmu katrai ģimenei. Es daudz labāk maksātu oficiāli nekā dotu naudu aploksnē. Tomēr, ja citas izejas nebūtu, maksātu aploksnē. Veselība šodien ir visvērtīgākā bagātība, un cilvēks atdos pēdējo naudiņu, lai to saglabātu.

tiem justies pasargātam no medicīnu reketa un piespiedu «pateicības».

Cienijamie lasītāji! Ja arī jums ir gadījies valsts veselības aprūpes iestādē saskarties ar negodīgiem

ārstiem, dalieties savā negatīvajā pieredzē ar «Novadnieku», piezvanot vai atrakstot uz redakciju. Kopā mēģināsim noskaidrot, kāda šajā ziņā ir situācija mūsu rajona medicīnas iestādēs.

G.Kraukle

TREŠDIENAS INTERVIJA

Dzīve ir jāpieņem tāda, kā ir

– Kā jūs jūtaties situācijā, kad sabiedrība pieradusi savā tuvumā redzēt medicīnas māsiņas, feldšeres, bet te ar «ātrajiem» pie slimnīca ierodas feldšeri – vīrietis?

– Normāli jūtos, jo sen jau esmu pieradis un arī pacienti mani uztver normāli. Biju gatavs savai profesijai jau ilgu laiku pirms tam, kad sāku mācīties. Bērībā es pat nespēju iedomāties, ka varētu izvēlēties citu profesiju. Varbūt kāds arī uzskata, ka piecpadsmit gadu vecumā bērns vēl nevar būt pilnīgi pārliecināts par pareizu izvēli. Taču manā gadījumā šaubu nebija. Iespējams, manas pārliecības pamatā bija tas, ka gan bērībā, gan arī vēlāk pats daudz slimoju. Es iepazīnu cilvēkus, kas man palīdzēja, gribēju būt citiem tikpat vajadzīgs.

Pēc astotās klases beigšanas iestājos Paula Dauges Rīgas 1. medicīnas skolā. Mūs sauca par «mazajiem feldšerišiem», jo skolā par feldšeriem mācījās arī pēc vidējās izglītības iegūšanas. Mācības ilga trīsarpus gadus. Kā jau bērni, brīžiem slinkojām un gudrojām, kā bez īpašas mācīšanās un piepūles tikt sveikā eksāmenos. Grupā sākām mācīties 36, beidzām tikai 19. Ar tagadējo prātu un saprašanu mācībām nodotos daudz nopietnāk, bet, kas pagājis, tas pagājis.

Pēc medicīnas skolas beigšanas 20 dienas nostrādāju par medicīnas māsu jeb brāli ambulancē Mežaparkā. Tad mani iesauca armijā. Dienēju Minskā, sanitārajā daļā biju sanitārais instruktors. Tas bija tas pats feldšera darbs, ko biju mācījis un kam gatavojies skolā, ar pacientu pieņemšanām, ar nakts dežūrām. Tā bija laba prakse, lai gan ar zaldātiņiem nekādu lielu klapatu nebija – reizēm gadījās traumas, ziemā vīrusu saslimšanas. Problēmas radās vēlāk, kad armijā sāka iesaukt neveselus jauniešus, tos, kurus agrāk dienestā izbrāķēja. Sanitārajā daļā bijām četri feldšeri, papildinājām savas zināšanas un iemaņas no virsniekiem ārstiem.

– Kad sākat strādāt uz «ātrajiem»?

– Pēc demobilizācijas paliku Minskā, nepilnus divus gadus strādāju reanimācijas brigādē. Tad pārcēlos uz dzīvi Rīgā. Nokļuva 2. kardioloģiskās brigādes Imantas apakšstacijā. Kopā ar ārstu braucām izsaukumos pie sirds slimniekiem. Vēlāk pārgāju uz tā saukto līnijbrigādi, lai kaut nekādiemācītos strādāt patstāvīgi, jo kardioloģijas brigādē visu dara ārsts, bet feldšeri ir tikai palīgi. Toreiz jau gatavojos pārcelties uz laukiem, jo biju apņēmis sievu un sapratu, ka lielā mērā dzīve mums noteikti neies pie sirds. Tā 1990. gadā pārcēlos uz Preiļiem.

– Un visu laiku strādājāt neatliekamajā medicīniskajā palīdzībā?

– Mana karjera Preiļos sākās EKG kabinetā, taisīju sirds elektrokardiogrammas, tikai pēc tam pamazām sāku aizvietot feldšerus

● Valdis Casno ir pārliecināts, ka vislabākais skolotājs jebkuram cilvēkam ir pati dzīve. Neviens draugu vai radu dotais padoms nav tik pilnvērtīgs, kā tas, ko pasniedz dzīve. Foto: M. Rukosuļevs

«ātrajos». Vēlāk pilnībā nodevos neatliekamajai medicīniskajai palīdzībai. Kad Preiļos uzcēla jauno slimnīcas korpusu, kļuva par vecāko feldšeri.

– Ko nozīmē – būt par vecāko feldšeri?

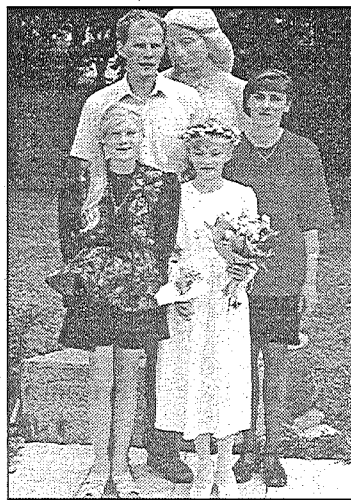
– Protams, tas nenozīmē, ka esmu te gados vecāks, bet gan, ka manas amata pienākumos ierakstīti 22 punkti, kas man jāizpilda. Neatliekamajā medicīniskajā palīdzībā un uzņemšanas nodaļā esmu gan sagādnieks, gan darbu organizators, gan dežurgrafiku sastādītājs, gan galvenais atbildīgais. Man ir jābūt par to, lai laikus tiktu sagādāti medikamenti, bet, piemēram, pašlaik (31. jūlijā, red.) gudroju par to, kas un kad dežurēs Aglonā 15. augusta svētku laikā. Ir jāuzrauga feldšeru darba kvalitāte un jāraksta ļoti daudz papīru.

Kādu laiku šo amatu ieņēma citi darbinieki, bet kopš šī gada maija vecākā feldšera gods atkal ticis man. Nesen Preiļu slimnīca saņēma sertifikātu turpmākajiem pieciem gadiem, taču neatliekamā medicīniskā palīdzība sertifikāciju neizgāja. Mums tika doti trīs mēneši, lai novērstu trūkumus. Tas nozīmē, ka papildus jāsigatavo dokumentu kaudzes. Paldies Dievam, Ministru kabinets ir izstrādājis minimālās prasības, kādas jāievēro un jāizpilda, lai mūs varētu sertificēt.

Taču ne jau ar dokumentiem ir lielākās problēmas. Problēmas ir naudas trūkumā. Ja nav finansējuma obligāti nepieciešamā aprīkojuma iegādei, mēs pie labākās gribas neko nevaram iesākt. Tiesa, daudz no vajadzīgā esam jau iegādājušies, taču tas ir nepietiekami.

Savos darba gados esmu pārliecinājies, ka «ātrajos» strādā tikai entuziasti, cilvēki, kam pirmajā plānā noteikti ir medicīna un pacients ar savām problēmām nevis

Ar Preiļu slimnīcas neatliekamās medicīniskās palīdzības vecāko feldšeri VALDI CASNO iepazīst visas Latvijas mediķiem nozīmīgā dienā – viņi streikoja. Valdīš toreiz bija kopā ar saviem kolēģiem, ārstiem, medicīnas māsām, sanitāriem. Viņš emocionāli un satraukti, tomēr nezaudējot humora izjūtu, runāja par medicīnas problēmām, mūžīgo finansējuma trūkumu un mazajām cerībām tuvākajā laikā sagaidīt situācijas uzlabojumu. Toreiz nolēmu – ar Valdī ir vērts parunāt, lai mēģinātu izprast, kā jūtas medicīnas darbinieks apstākļos, kas ir visai tālu no ideāla, kādu seriālu cienītāji ir redzējuši, piemēram, «Čikāgas cerībā», un mūsu ārstiem liekas gluži fantastisks.

● Ināra un Valdis Casno kopā ar meitām Lindu un Līgu viņas Pirmās Komūnijas dienā pirms trim gadiem.

● «Sveiciens no dēla!», šo fotogrāfiju ar nepilnu gadu veco Valdiņu vecvecāki no Latvijas sūtīja uz Noriļsku Leontīnei un Kazimīram. Foto no V. Casno albuma

lidzības mašīnas vadītājs. Pašlaik Preiļu slimnīcā ir septiņi feldšeri, bet normālam darbam vajadzīgi deviņi. Starp citu, visi ir sertificēti.

– Vai bieži nācies uzklaustīt pacientu pārmetumus?

– Ir visādi gadījumi. Laukos, par laimi, cilvēki ir saprotošāki un lojālāki pret mediķiem. Rīgā attieksmē ir agresīvāka. Ja laukos saka, paldies, dakterīt, ka atbraucāt, tad lielpilsētā sagaidītu ar pārmetumiem, sak, jums te jau sen bija jābūt...

Ar cilvēkiem nekādā gadījumā nedrīkst strīdēties un mēģināt pierādīt, ka esi aizkavējies tāpēc, ka biji kādā avārijā. Pacientam, kurš cieš, mani skaidrojumi absolūti neinteresē, viņam sār un viņš grib sajust atvieglojumu.

Manā pakļautībā ir arī uzņemšanas nodaļa, jāseko mūsu un sanitāru darbam, jāgādā, lai būtu nepieciešamie medikamenti un pārsienamais materiāls.

– Vai ir problēmas apgādē?

– Situācija pēdējo gadu laikā ir ievērojami uzlabojusies. Slimnīca iepērk visas nepieciešamās zāles, vadība nekad neatsaka mūsu lūgumiem. Ir problēmas, kad vajag iegādāties kādas iekārtas, kas maksā simtus un tūkstošus latu. Esam nodrošināti ar skābekļa aparātiem, pirmās palīdzības somām. Gatavojoties atkārtotajai sertifikācijai, cerams, būs sagādāts viss nepieciešamais.

Izmantojot izdevību, gribu pie-

minēt kādu problēmu, kas šovasar kļuvusi aktuāla. Tie ir viltus izsaukumi, kas ļoti apgrūtina ātrās palīdzības ikdienu. Preiļu rajona teritorija ir plaša, mēs braucam, nervozējam, lai paspētu laikā, bet, izrādās, kāds ir nejauki pajokojis. Vispirms iedzer jautrā kompānijā, tad zvana visiem pēc kārtas – policijai, ugunsdzēsējiem, ātrajiem. Tajā pašā laikā citur mūs varbūt gaida nopietns slimnieks.

– Visu laiku runājam tikai par darbu vien. Bet jums taču ir arī brīvdienas un vaļasprieki?

– Brīvajā laikā labprāt klausos mūziku. Man patīk smagā mūzika, roks, kāds bija populārs pagājušā gadsimta septiņdesmitajos gados. Patīk ķert zivis, bet tikai ar makšķeri un spinningu. Vienīgi zivju tīršana man netiek. Arī zemledus zveja – ne, jo uz ledu ziemā salstu nost.

No sporta veidiem patīk ritenbraukšana, slēpošana. Milu sēņot, patīk staigāt pa Pelēču un Rušonas puses mežiem. Šobrīd gan meži ir tukši un neaprauktā sausi.

– Kur ir jūsu dzimtas mājas?

– Mājas? Es esmu dzimis Noriļskā un tur arī nodzīvojuš savu mūža pirmos septiņus mēnešus. Tēvs Kazimīrs bija devies strādāt aiz Polārā loka, lai «sapelnītu gadus» un labāku pensiju. Arī mamma Leontīne aizbrauca tētīm līdz, lai gan Noriļskā nestrādāja. Tad mani atveda pie vecmāmas un vectēva uz Aizkalnes pagastu. Kad vecāki atgriezās no ziemeļiem, dzīvojam Jaunciemā pie Rīgas, kur vecāki strādāja papīrfabrikā.

– Ko par jūsu profesiju domā meitas? Varbūt izvēlēties mediķa specialitāti?

– Nezinu, ko viņas domā, bet nekādas pārmetošu izteikumu neesmu dzirdējis. Lindai ir piecpadsmit gadi, viņai patīk rokdarbi. Līga ir divus gadus jaunāka, viņas profesionālā orientācija vēl nepavisam nav skaidra. Es viņas nesteidzinu, gan jau pēc pāris gadiem pašas jutīs, uz kuru pusi sirds velk.

– Ja jums būtu iespēja šajā brīdī izvēlēties, kur jūs būtu un ko darītu?

– Noteikti brauktu zivis uz Stupankas vai Bicānu ezeru, kur vislabākā cope. Latvijā man ir vismīļākā, nekur citur es negribētu dzīvot, varbūt vienīgi Ķīnu apceļot, eksotiku nobaudīt.

– Vai jūs gribētu savā dzīvē ko mainīt?

– Nē, jo neesmu izdarījis neko tādu, kas tagad šķistu slikti vai ļaumi. Savādāk rīkotos tikai mazsvarīgās niensēs. Dzīve ir jāpieņem tāda, kā ir. Protams, gadījies labāki un sliktāki periodi, taču kopumā esmu apmierināts ar sevi.

Man ir jautājuši, vai nebaudos no kļūdām darbā. Tas ir sarežģīts jautājums. Katrs no feldšeriem vienu un to pašu pacientu aprūpē savādāk, jo katram ir sava pieeja. Tāpēc nienses ir mazāk svarīgas. Bet lielas kļūdas darbā nemaz nedrīkst būt.

L.Kirillova

PIEREDZE

Zilo ezeru zeme, kā poētiski Latgali mēdz dēvēt no tās problēmām un ikdienas rūpēm tālu stāvoši cilvēki, «viszilākā» mūspusē noteikti ir Rušonas pagastā. Tālumnieki tā arī domā, ka ezers ir ista Radītāja dāvana, pie kura laiski vaļoties, vilkt krastā zivis vai ūdensrozēs mīlotājam un jūsmot par gleznaino apkārtni. Bet krasti aizaug ar brikšņiem, pamazām ūdensaugi pārņem arī ezerus, bet zivis pa nakts tumsu pārceļo manīgu viru tīklos.

Kopīga saimniekošana nesanāk

Tie, kuriem bijis lemts uz dzīvi apmesties ezeru tuvumā, nereti nedz spēj, nedz māk, bet bieži vien — arī īpaši nevēlas izmantot šo dabas bagātību savas pārtības vairošanai. Kas ezeru apsaimniekošanas ziņā tiek darīts Rušonas pagastā, stāstīja padomes izpilddirektore Anna Zalāne.

Noslēgts līgums ar Zivsaimniecības pārvaldi par ūdens tilpņu pārzināšanu. Sakarā ar šo vienošanās līgumu pašvaldības uzņemas par pienākumu gādāt, lai ūdenstilpnes tiktu apsaimniekotas, lai varētu slēgt zvejas nomas līgumus, risināt jautājumus par zivju mazuļu ielaišanu ezeros.

No visas Rušonas pagasta platības 15 procentus aizņem ūdens. Šis prieks rušoniešiem ticis pavisam liels, atzīst Anna Zalāne, tik liels, ka tas jau rada problēmas. Sākoties zemes reformai, uz pagastu braukuši ieinteresēti pircēji no tālām pilsētām — Daugavpils, Rīgas un citām, kas vēlējas pagasta ezerus ņemt nomā vai iegādāties kā īpašumu. Pašvaldības deputāti uzskatīja, ka tāda gadījumā vietējiem iedzīvotājiem pašmāju ūdeņi kļūs nepieejami, ezeros nevarēs ne peldēties, ne zvejot. Tāpēc padomē ievēroja principu ezerus vai nu atstāt pagasta īpašumā, vai arī atdot bijušajiem zemes īpašniekiem, kuru platības robežojās ar ezeriem.

Varbūt tas nemaz nav pareizākais lēmums, spriež izpilddirektore, jo patlaban cilvēki vēl nevar sadūšoties izlemt, ko darīt ar īpašumā nonākušajiem ūdeņiem, bez tam viņiem nav līdzekļu to apsaimniekošanai. Ja ezera saimnieku skaits ir vairāk nekā trīs, rodas savstarpēja nesaprašanās.

Pašlaik, nododot par samaksu, vai arī atgriežot bijušajiem zemes īpašniekiem īpašuma tiesības, Rušonas pagastā personīgajā īpašumā nonākuši četri — Štupānu, Limaņu, Sedežu un Spuldziņu ezeri. Kā ezeru sadalīt? Likumdošana paredz, ka zemes gabala īpašniekam pienākas tikpat plats ezera gabals, kas stiepjas līdz centram, respektīvi izveidojot it kā trīsstūri ar smailo galu ezera vidū. Bet tā, ka ezeru divainās konfigurācijas dēļ vidus visai grūti nosakāms, jaunie īpašnieki vienotās, ka viņiem no ezera pieder noteiktas daļas, kas apvienotas kopīpašumā.

Ezers prasa kopšanu

Īpašumā paņemtie ezeri nav kā bankā noguldīta nauda, kas nes procentus. Ūdenskrātuves prasa kopšanu — ezers krastu attīrīšanu, zivju resursu atražošanu, jo gadu gadiem tās ir tikai zvejotas, cīņu pret maluzvejniekiem. Gribas cerēt, saka Anna Zalāne, ka privātezeru īpašnieki pie saviem ūdeņiem veiks apsardzes funkcijas, lai vismaz pāri personīgajam zemes gabalam un pagalam pie

ezera nelaistu svešus cilvēkus, kas nodarbojas ar malu zvejniecību. Jāizstrādā ezeru apsaimniekošanas noteikumi, jāpiesaista speciālisti, kas spēj novērtēt ūdenskrātuves un izdarīt secinājumus par to, kādu zivju krājumi būtu jāpapildina. Taču patlaban minētie četri ezeri, kas piešķirti īpašumā, nav reģistrēti Zemesgrāmatā. Vienam īpašniekam nav naudas, bet otram — nav laika, gan ar līdzietību, gan ironijas piedevu balsi saka pagasta izpilddirektore.

Rušonas pagasta teritorijā esošais Zolvas ezers ar nomāšanas tiesībām piešķirts akciju sabiedrībai «Preiļu siers» un tiek izmantots ūdensportam, kā arī atpūtai. Pašlaik padome risina jautājumu par Eikša ezera nodošanu privātam ūdenssporta klubam. Tiklīdz šo lietu sākam cilāt, saka Anna Zalāne, tūdaļ uztraucas visi tie iedzīvotāji, kuru zemes īpašumi robežojas ar šo ūdenskrātuvi. Klubs vēlas ezeru izmantot sportam, bet pārējie — zvejai. Pašlaik visi, kas pretendē uz šī ezera labumiem, ir izveidojuši valdi, kam būtu jāpanāk vienprātība dažādajās interesēs.

Ezeru īpašniekiem, kuriem ir iebildumi pret to, ka viņu ūdeņos zvejo vai peldas sveši cilvēki, tāpat kā uz zemes gabaliem, vai pie meža jāuzliek zīme ar norādi, ka tas ir privātpašums. Šo ūdeņu labumus var baudīt tikai pēc saskaņošanas ar īpašniekiem. Varbūt, pēc gadiem ezeru īpašnieki būs kļuvuši turīgāki, ierīkos pie saviem ūdeņiem labiekārtotas pludmales un peldvietas, autostāvvietas, nodrošinās labu atpūtas servisu, spriež Anna Zalāne. Patlaban attiecībā uz privātpašumā nodotajiem ūdeņiem nekas tāds nav dzirdams. Ezeri tiek izmantoti zvejai, saņemot pagasta padomē attiecīgas atļaujas, kas atbilst augstākstāvošo zivsaimniecības un vides aizsardzības institūciju noteiktajām kvotām un līmiem par nozveju.

Vai pagastam no tā visa ir kāds labums? Tikai apziņa, ka šī vieta būs apsaimniekota.

Nelikumīgā zvejniecība ik uz soļa

Rušonas pagastā diemžēl ezeri tiek nelikumīgi izzvejoti milzīgos apmēros. Malu zvejnieki visvairāk iecienījuši Rušonas un Feimaņu ezerus. Mēs nenoliedzam, ka zivju aizsardzības inspektori cīnās ar malu zvejniecību, bet inspektoru ir pārāk maz, saka Anna Zalāne, un viņi nav spējīgi nepārtraukti uzmanīt tik daudzus ezerus pa visu reģionu. Arī Preiļu un Aglonas policisti šajos ezeros ir veikuši vairākus reidus, izņēmuši nelikumīgi ieliktos tīklus. Diemžēl piespriestās soda naudas ir tik minimālas, ka ezeru noziedzniekus tas neattur no tālākas darbošanās. Pašvaldībai savukārt nav līdzekļu, lai izveidotu brigādes ezeru aizsardzībai, kā arī nodrošinātu tās ar

● Zivis te ir, — plauži, lidakas, asari — stāsta Ezermaļu saimniece Sabina Jakovļeva par Sedežas ezeru, tikai ar dūņu piegaršu. Bet visā limeni skaisti ziedošās ūdensrozēs rāda, ka ezers redzami aizaug, un steidzīgi būtu kas jādarā, lai to glābtu. Savā krastmalā Jakovļevi nīdres plūkuši gan ar rokām, gan iedzinuši traktoru ar kultivatoru.

nepieciešamajiem līdzekļiem un ekipējumu — mašīnām, motorlaimēm. Vienatnē vairs nevar iedrošināties stāties pretī malu zvejniekiem. Tomēr patlaban padomē izveidotas darba grupas, kas pamazām strādā pie šiem jautājumiem, apgūst zināšanas, ko un kā darīt, kur meklēt līdzekļus.

Par kopēju īpašumu galva nesāp

Sabīna un Fjodors Jakovļevi pārparēm iegrimuši saimniekošanas darbos. Mēs citādi dzīvot nemākam, esam raduši visu mūžu strādāt, saka Sabīna, stāstīdama par Ezermaļu piemājas saimniecību — deviņām slaucamām govīm, 11 teļiem, desmit jaunlopiem, 12 cūkām, zemi, kam blakām arī dēla Vitālija saimniecība. Nokulti kvieši, kam šogad labs birums — 35 centneri no hektāra.

Jakovļevu ģimenes īpašumā arī daļa — 3,2 hektāri no Sedežu ezera, ko privatizējušas 16 ģimenes. Par kopēju īpašumu nevienam nesāp galva, stāsta Sabīna, atbildot uz jautājumu, vai tik liels īpašnieku skaits ir labi vai slikti. Ezers aizaug. Krastmala iztīrīta tikai divās vietās, — kur robežojas ar Jakovļevu zemi. Vienatnē iznākot cīnīties arī ar ezera izzadzējiem. Viens no kaimiņiem, kas pat nav piedalījies privatizēšanā, nārsta laikā nekautrējas ezerā likt tīklus, tirgū pārdot zivis un peļņu nodzert, pat svešus zvejniekus laižot iekšā.

Ezers aizies postā, uzskata Ezermaļu saimniece. Jāiztīra meliorācijas novadgrāvji, lai atjaunotos ūdens caurtece, viņa saka, tad zāle neaugs. Būtu visiem jāsamet nauda, lai ezeru sakārtotu,

● Vitālijs Jakovļevs nule ar nesen pirktu kombainu beidzis tritikāles kulšanu. Iekūlums — 30 centneri no hektāra. Saimniecībā ievāktas jau 15 tonnas visāda veida labības graudu. Ja no ezera apsaimniekošanas nekas nesanāca, tagad Vitālijs plaši izvērsis lauksaimniecību. Foto: M. Rukosujevs

bet to grūti panākt. Dēls Vitālijs gribējis viens dabūt visu ezeru privātpašumā, neierobežojot pārējo gar ezeru dzīvojošo cilvēku zvejas tiesības. Viņam bijuši savi nodomi attiecībā uz ūdeņu apsaimniekošanu. Tomēr neviens no savas ezera daļas nav vēlējis atteikties.

Cilvēkiem ir dažādi uzskati par ezera apsaimniekošanu, Sabīnas Jakovļevas teikto komentē Anna Zalāne, un viņiem grūti vienoties par prioritātēm — zivju audzēšana, sports, vai klusas peldvietas. Nav arī līdzekļu, un neviens nevēlas savu pēdīgo naudu ieguldīt ezerā. Kas ir, ar to arī pietiek, viņi spriež. Tikai Limaņu ezeram, kurš nonācis divu ģimeņu īpašumā, ar laiku varētu izveidoties perspek-

tīvs apsaimniekošanas modelis, saka Anna Zalāne.

Savukārt Vitālijs Jakovļevs, kuram pirms trim gadiem bija plašas ieceres par saimniekošanu un liņu audzēšanu, atzīst, ka tagad to vairs negribētu. Pa šo laiku ūdenstilpne stipri aizaugusi. Nu vienam pašam ezera sakopšana vairs nebūtu pa spēkam, viņš saka. Viņam bija daži projekti, kā attīrīt ezeru — ar īpašām zivīm, kas izēd zāli, vai arī ar speciālām plaujammasīnām.

Kopus cūka nebarojas, sacīts senā latviešu sakāmvārdā. Patlaban Rušonas pagastā kopīga ezeru apsaimniekošana praksē nesanāk.

L.Rancāne

AKTUĀLI

E-pārvalde – iespēja ikvienam līdzdarboties Latvijas attīstībai

Latvija nevar būt izolēta

Valsts kompleksas ekonomiskās, politiskās un sociālās attīstības modelis turpmākajiem 20 līdz 30 gadiem ir izstrādāts mūsu priekšrocību un iespēju aktīvai izmantošanai un riska faktoru samazināšanai. Mērķis – sasniegt attīstītāko valstu dzīves standartiem atbilstošu Latvijas sabiedrības labklājības līmeni. Tas ir process, kas vērstu uz tagadējās paaudzes vajadzību apmierināšanu, paverot nākamajām paaudzēm jaunas attīstības iespējas.

Latvijā pieņemta *e-pārvaldes* koncepcija liek domāt par to, ka mūsu valsts nav un arī nevar būt izolēta, globālie procesi tieši iespaido mūsu darbību. Moderno informācijas un komunikāciju tehnoloģiju sniegtās iespējas ir radījušas kvalitatīvu lēcieni, nodrošinot agrāk nesasniedzamu zināšanu, izpratnes, kvalifikācijas pieaugumu, plašu zināšanu izmantošanu darbā un jaunu zināšanu radīšanu. Tiek vērtēts, ka 90 procenti šodienas zināšanu ir radītas pēdējo 30 gadu laikā, ar prognozi šim līmenim dubultoties katros nākamajos 15 gados.

Valstij jādarbojas kā vienotam organismam

Tiklveida darbības modelis ir 21. gadsimta valstu, uzņēmumu, cilvēku sadarbības princips, tas nomaina pierastās sadarbības saites, nesot līdzīgu principālas izmaiņas. Lai Latvija kļūtu par konkurētspējīgu valsti ar augstu attīstības līmeni, tai ir jādarbojas kā vienotam organismam, jāatsaucas uz mainīgām un augošām iespējām, jāreaģē uz izmaiņām pasaulē. Lai valsts reāli attīstītos, zināšanu pārvaldības procesam ir jāaptver visa valsts un sabiedrība.

Pašreizējo Latvijas ekonomikas modeli, ko raksturo zemu kvalificēta darbaspēka izmantošana un produkcijas ar zemu pievienoto vērtību ražošana, nepieciešams mainīt jau tuvākajā laikā. Šis modelis nespēj nodrošināt augstus ekonomiskās attīstības tempus un veicināt augstākas labklājības sasniegšanu.

Vispirms nepieciešams tradicionālās tautsaimniecības nozares atjaunot uz modernas tehnoloģijas bāzes. Tālāka tautsaimniecības attīstība saistās ar uz zināšanām bāzētas produkcijas ražošanu un pakalpojumiem ar lielu pievienoto vērtību. Pašlaik Latvijā konkurētspējīgā līmenī ir attīstījušās vairākas šādas ražošanas un pakalpojumu nozares – informācijas un komunikāciju tehnoloģijas, pakalpojumi, biomedicīna, farmakoloģijas. Jāņem vērā, ka tieši zināšanas ikvienā produktā aizvieto enerģijas, materiālu un fiziskā spēka resursus. Tāpēc, lai visas valsts teritorijas attīstītos vien-

mērīgi, nepieciešams stimulēt reģionālo centru un pilsētu attīstību, jaunajām tehnoloģijām jāklūst par ikdienu visās lauku teritorijās.

Elektroniskā pārvalde nav tikai datu pārraides kanāls. Tās ir jaunas un modernas attiecības starp valsts un pašvaldību institūcijām un sabiedrību. Līdz ar to plaši sabiedrības slāņi gūst iespēju piedalīties valsts pārvaldē. Kļūst iespējams dialogs starp valsti un tās iedzīvotājiem. Vairs nav svarīgi, cik tālu cilvēkam jābrauc uz kādu valsts iestādi pēc pakalpojuma, piecus vai 200 kilometrus, jo tos var saņemt interneta vidē.

Pirmajā vietā – cilvēks

Cilvēks pirmajā vietā – tāds ir Eiropas Savienības lozungs, kas nozīmē vienādu iespēju un līdzdalības principu, kad samazinās atšķirības starp pilsētām un laukiem, starp nabagajiem un veiksminīgajiem, starp zināšanai un nezinošajiem. Cilvēks kā zināšanu radītājs un nesējs arvien noteiktāk kļūst par galveno sabiedrības attīstības dzinēj spēku.

Speciālisti aprēķinājuši, ka 80 procenti zināšanu glabājas cilvēku galvās un tikai 20 procenti ir datoros vai pierakstīti uz papīra. Tie, kas virza idejas un rada jaunas zināšanas, iespaido sabiedrību vairāk, nekā tie, kam ir kapitāls.

Investīcijas vai kompetence

Lai ieviestu *e-pārvaldi* un tā būtu darbotiespējīga, pirmkārt, vajadzīgs ikviena iedzīvotāja un uzņēmuma kvalitatīvs pieslēgums informācijas un telekomunikāciju tīkliem visā Latvijas teritorijā. Otrkārt, katram iedzīvotājam jābūt spējīgam izmantot moderno informācijas tehnoloģiju sniegtās iespējas. Treškārt, daudz vairāk jāuzsver daudzveidīgu informācijas avotu un pakalpojumu radīšana, liela informācijas daudzuma uzkrāšana un apstrāde. Protams, līdz tam vēl mūsu valstij tāls ceļš ejams, taču šos darbus nedrīkst atlikt arī līdz interneta lietošanas krasam pieaugumam.

Attīstības modelis, kas saistīts ar informācijas sabiedrības veidošanu, mūsu valstij ir īpaši izdevīgs. Šie procesi ir ne tikai jāpieņem, tie pilnībā atbilst mūsu iespējām un prioritātēm.

Taču līdztekus lielām investīcijām informāciju tehnoloģijās, ir jāgādā par to, lai iestāžu darbinieki uzlabotu savu kompetenci, lai mainītu savu attieksmi. Teiksim, laba būs tā *e-pārvaldības* sekretāre, kas ne tikai prasmīgi strādās ar internetu vai datoru, bet pēc būtības un godprātīgi kārtos jautājumus ar jebkuru klientu. Tas, ka perspektīvā tiks piedāvāta iespēja sazināties pa internetu, nenozīmēs, ka pensionāriem zudīs vajadzība atnākt uz pašvaldību personīgi parunāties. Pēc iespējas

Pēdējo gadu laikā Latvijas sabiedrībā arvien biežāk tiek lietoti termini: *e-pārvalde*, *e-Latvija*, *e-Rīga*. Iespējams, ka pavisam drīz teiksim arī *e-Preiļi*. Ko nozīmē šī «e» burta piekarināšana, vai tā maz ir vajadzīga mūsu lauku iedzīvotājiem? Vai modernās informāciju tehnoloģijas pilnībā aizstās dzīvu un cilvēcisku saskari starp pakalpojumu sniedzēju un saņēmēju? Cik mērķtiecīgi un lietderīgi visiem šiem jauninājumiem tiek izmantota mūsu, nodokļu maksātāju, nauda?

Sādu un līdzīgu jautājumu ir daudz. Taču informācijas par sociāli ekonomiskās programmas *e-Latvija* ieviešanu un elektroniskās pārvaldes perspektīvām ir maz. Lūk, kā situāciju vērtē Latvijas Universitātes profesors Edvīns Karnītis.

jāizvairās no situācijas, ka tiks iztērētas milzu summas, bet rezultāta nebūs. *E-pārvalde* nav jaunas tehnoloģijas plus vecā pārvalde. *E-pārvalde* ir darba procesu uzlabošana un principiāli jaunu darba metožu ieviešana, ko nodrošina ar modernu tehnoloģiju risinājumu palīdzību.

Preiļu rajons ir līderpozīcijās

Par to, kas paveikts Preiļu rajonā, «Novadniekam» pastāstīja rajona padomes attīstības plānošanas nodaļas vadītāja Elita Jermolajeva.

E-pārvaldes ienākšana Preiļu rajonā izpaužas divos lielos projektos, kuros iesaistījušās mūsu pašvaldības, — Latvijas izglītības informācijas sistēmas (LIIS) un Pašvaldību vienotās informācijas sistēmas (PVIS) projektos. Pirmais no šiem projektiem aptver rajona izglītības iestādes un ir praktiski jau noslēdzies, otrs – pašvaldības.

PVIS projektu Preiļu rajons uzsāka viens no pirmajiem Latgalē. Projekta uzdevums – izveidot vienotu pašvaldību informatīvo sistēmu, kas apvieno un nodrošina informācijas apmaiņu starp reģistriem un valsts nozīmes datu bāzēm, pašvaldībām un to finansētām iestādēm, pašvaldībām un iedzīvotājiem.

PVIS projekts Valsts investīciju programmai tika iesniegts 1997. gadā. Nākamajā gadā tika veikts pašvaldību apsekojums un izstrādāts projekta pietiekums 1999. – 2003. gadam, šim nolūkam iztērēti 20 000 latu. 1999. gadā projekts tika «iesaldēts». Tā realizēšana tika uzsākta 2000. gadā, kad tika noslēgti līgumi ar sešiem rajoniem (tajā skaitā arī Preiļu rajonu), četriem pagastiem un vienu pilsētu par PVIS pilotprojektu izstrādi datu pārraides un elektrokomunikāciju tīkla infrastruktūras izveidi. Līdztekus tika izsludināts konkurss par datortehnikas iegādi pašvaldībām. Valsts piešķīra 260 000 latu, kas ir tikai mazliet vairāk kā puse no pieprasītajiem līdzekļiem.

Pagājušajā gadā PVIS projektu no Satiksmes ministrijas

atbildības pārcēla īpašo uzdevumu ministra valsts reformas lietās pārziņā, projektu realizē Pašvaldību lietu pārvalde. Projekta realizācijai piešķirti 450 000 latu prasīto 950 000 latu vietā.

Šogad PVIS projektam piešķirti 960 000 latu, kas tomēr ir aptuveni par pusmiljonu latu mazāk nekā prasīts. **Pašlaik Preiļu rajonā PVIS projekts realizēts 16 pašvaldībās no 22** (kopš projekta sākuma pašvaldību skaits rajonā samazinājies, taču informācija tiek apkopota par to pašvaldību skaitu, kāds bija sākumā). Plānots, ka līdz gada beigām projekts būs aptvēris visas rajona pašvaldības.

Ko iesākt ar «e»?

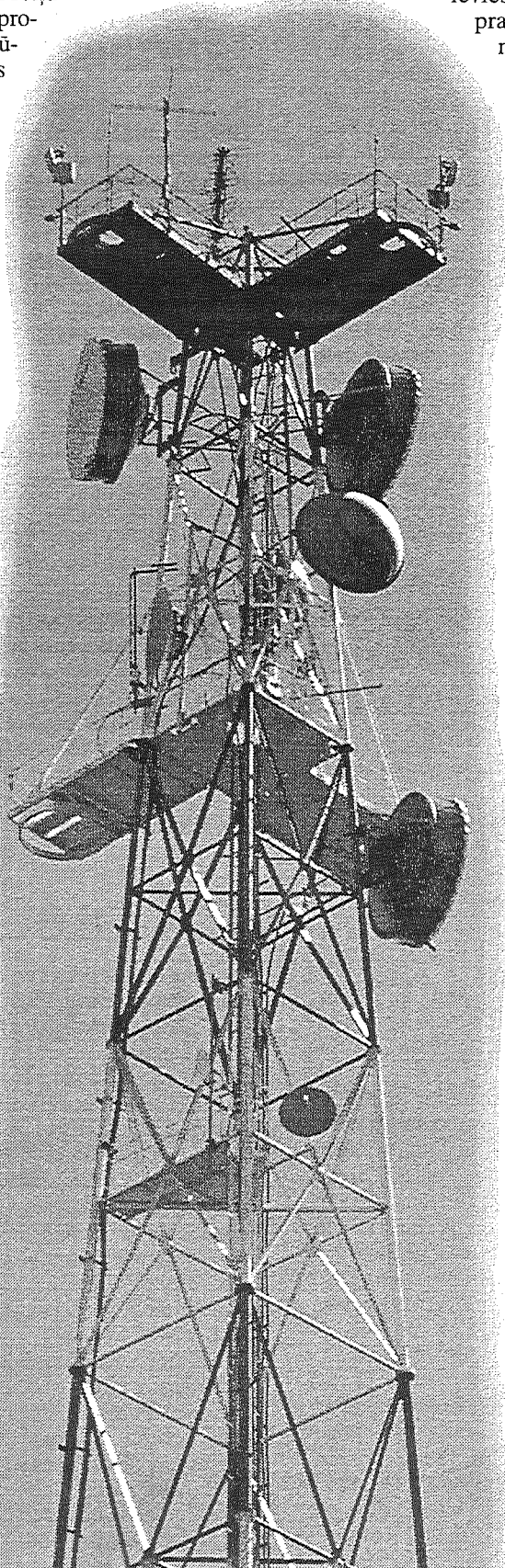
PVIS projekta tehnisko izpildījumu rajonā realizē SIA «Axel». Ne rajona padomei, ne projekta realizētājiem – Pašvaldību lietu pārvaldei – pretenziju nav, jo piešķirtie valsts līdzekļi un pašvaldību līdzfinansējums (25 procentu apmērā) izmantoti mērķtiecīgi. Taču vai sabiedrība spēj izmantot piedāvātās iespējas? Ir jāgādā par to, lai cilvēki spētu moderno tehnoloģiju piedāvāto informāciju pārverst gudrībā, bet gudrību pārticībā neatkarīgi no indivīda vecuma, dzīves vietas vai sociālā stāvokļa. Speciālisti piedāvā Latvijā ieviest Eiropas kopēju datorprakses sertifikātu kā apliecinājumu ikviena darbinieka prasmei moderno informācijas tehnoloģiju izmantošanai savā darbā.

Pašreizējā situācija, kas vēl ir visai tāla no tās, kad katrā mājā būs dators ar interneta pieslēgumu, tomēr liecina, ka cilvēkiem vēl daudz jāmacās. Īpaši tas attiecas uz pašvaldību darbiniekiem. Dators nodaļā domē vai pagasta padomē nedrīkst pārvērsties par mēbeli, no kuras regulāri notrauc putekļus, tam jāklūst par darba instrumentu arvien jaunās un vērtīgas informācijas iegūšanai.

Elita Jermolajeva uzsvēra, ka jautājums «ko iesākt ar «e»?» nav aktuāls tajās pašvaldībās, kur strādā aktīvi un progresīvi pašvaldību vadītāji. Ja pašvaldības vadītājam pašam datorzinības ir svešas, arī atdeve no interneta iespējām ir minimāla vai tādas pat vispār nav. Tieši internetā pašlaik ir visplašākās iespējas iegūt informāciju par dažādiem izglītības kursiem, par projektiem un to finansēšanu. Ir pieejami pat speciāli projektu katalogi.

Svarīgas ir arī svešvalodu zināšanas. Valdošā noteikti ir angļu valoda, jo, piemēram, 72 procentos no valstu WEB lapām ir angļu valodas versija. Tas nozīmē, ka tā pašvaldību speciālistiem pēc iespējas ātrāk ir jāapgūst. Pagastos ieteicams darbā iesaistīt skolotājus, bet vasaras brīvdienās var izlīdzēt arī studenti.

L.Kirillova

Neļaut bērnam kļūt par narkomānu

Pēdējā laikā sabiedrība pamatoti celtrauksmi sakarā ar narkomānijas straujo attīstību, īpaši pusaudžu un jauniešu vidū. Ļoti liela nozīme ir narkomānijas agrīnai diagnosticēšanai, ko var paveikt paši vecāki.

Līvānu slimnīcas feldšeris un arī pašvaldības deputāts **Valdis Anspaks** sabiedriskā kārtā ir pievērsies šai problēmai un uzskata, ka atturēt no pirmajiem soļiem uz atkarību vecākiem ir iespējams. Viens no veidiem – izmantot testus narkotisko vielu atklāšanai urīnā.

Cilvēkam, kas ikdienā nav saskarē ar medicīnu, būs grūti orientēties simptomos, kas liecina par narkotiku lietošanu. Līdz šim pārbaudi varēja veikt tikai laboratoriski, izmantojot asins paraugu. Taču ar testa palīdzību, kas nosaka narkotisko vielu klātbūtni urīnā, to tagad var izdarīt arī mājas apstākļos. Ar lekcijām par šo tēmu V.Anspaks viesojies vairākās skolās, vecāku sapulču laikā informējot, kā testus lieto un kur tos var iegādāties. V.Anspaks savā feldšera praksē ir piedzīvojis gadījumus, kad nākas palīdzēt jauniešiem, kas lietojuši narkotiskās vielas. Viens no izplatītākajiem veidiem, kā jaunatne mēdzot apreibināties, ir vienlaicīgi lietojot alu un dimedrolu. Tādā gadījumā pietiek arī ar vienu alus pudeli. V.Anspaks uzsver, ka sabiedrības izglītošanai pievērsies tieši tādēļ, ka redzējis, cik daudz pārdzīvojumu ar savu rīcību bērni nodara vecākiem. – Tests neizglābs no posta to, kas jau ir nopietns narkotiku lietotājs, bet, iesaistoties vecākiem, varbūt atturēs tādu, kas pamēģinājis pirmoreiz. Tādēļ vecākiem ir svarīgi nepalaist garām šo brīdi un sekot izmaiņām sava bērna uzvedībā. V.Anspaks mudina pievērst uzmanību tikai dažām visbiežāk izplatītākajām pazīmēm, kas nodod narkotiku lietotājus.

Ja lietots atropīns, dimedrols:

- ✓ rozā vaigi uz balta sejas fona, izmainīta gaita, iet ar iztaisnotām kājām;
- ✓ platas acu zīlītes;
- ✓ žāvāšanās, atsevišķu muskuļu grupu raustīšanās.

Ja ostīta līme, benzīns:

- ✓ seja bāla, zilganums zem acīm;
- ✓ platas acu zīlītes, koordinācijas traucējumi;
- ✓ eiforija, apdullums, bezmiegs;
- ✓ piedurknes, pirksti, kabatas ar līmes plankumiem, šķīdinātāja smaka apģērbā.

Ja lietots opijs, heroīns, morfijs, kodains:

- ✓ acu zīlītes šauras, nereaģē uz gaismu;
- ✓ palēnināta, sekla elpošana;
- ✓ pacilāts garastāvoklis, labsirdība, paātrināta domāšana, tēlaina runa, nepieradušiem – miegainība;
- ✓ vēlāk parādās žāvas, apetītes zudums, drebuļi, nespēks, histērisks reakcijas ar demonstratīvām izdarībām.

Ja lietoti kanepāju preparāti, marihuāna, hašijs:

- ✓ plašinātas acu zīlītes, uz gaismu reaģē vāji;
- ✓ mulķošānās, nedabiski smiekli, raudas, baiļu sajūta, ilgstošs miegs;
- ✓ vēlāk parādās nokaitināmība, «skudriņu skraidīšana».

Pamanot aizdomīgus simptomus, narkotiku klātbūtni var pārbaudīt ar testu palīdzību. Testu kasetes ir četru veidu – morfīna (morfīns, heroīns, hanka), marihuānas (hašijs), amfetamīna (efedrīns, fenamīns), kokaina (kokaīns, kreks) preparātu noteikšanai. Vienas kasetes cena ir aptuveni lats, un tās var iegādāties gan Līvānu Centra aptiekā, gan arī personīgi pie Valda Anspaka (9418909 vai 5378251). Lietošana ir vienkārša – četri pilieni urīna jāiepilina testa lodziņā, kurš apzīmēts ar burtu S. Rezultāts redzams pēc 5 minūtēm. Šie testi ir oficiāli reģistrēti LR Labklājības ministrijas «Veselības statistikas un medicīnas tehnoloģiju aģentūrā.» Latvijā darbojas arī uzticības tālrunis narkomāniem un viņu tuviniekiem – 7037333. Savukārt par narkotiku tirdzniecības faktiem var zvanīt narkotiku apkarošanas birojam – 7075327, 7075339. Anonimitāte garantēta.

LĪVĀNU NOVADĀ

Gatavojas pārstāvēt pensionāru intereses Berlīnē

No 11. līdz 13. septembrim Berlīnē notiks Eiropas veco ļaužu konference, kuras mērķis ir pievērst valstu vadītāju uzmanību Madridē notikušās ANO asamblejas par cilvēces novecošanos pieņemtajām deklarācijām. Uz Berlīni kopā ar vēl vienu Latvijas Pensionāru federācijas (LPPF) pārstāvi rudenī dosies Līvānu pensionāru apvienības priekšsēdētāja Veneranda Caune.

Madrides asamblejā, kas notiek reizi 20 gados un pulcināja delegātus no 160 valstīm, ANO ģenerālsēdētārs Kofi Annans vērsa sabiedrības

uzmanību uz pasaules novecošanās problēmu. Jau līdz 2050. gadam pasaulē sirmgalvju vecumā virs 60 gadiem būs vairāk nekā bērnu, kas vēl nav sasnieguši 15 gadu vecumu. Eksperti uzskata, ka veco ļaužu problēmas ir jāsākas risināt nekavējoties, jo nākotnē viņu skaits turpinās palielināties. Bažas rada fakts, ka attīstītajās valstīs var rasties problēmas ar pensiju fondiem, būs jāveido lielāki pensiju uzkrājumi vai jāpalielina pensionēšanās vecums. Savukārt jaunattīstības valstīs galvenā problēma ir bezdarbs, tajās svarīgi nodrošināt tādu attīstību, kas varētu izturēt pensiju smago nastu. Šajās valstīs vecie cilvēki dzīvo trūkumā, iztiekot ar

mazāk kā 1,20 dolāriem dienā. Viņiem ir slikta veselība, jo veselības aprūpe nav pieejama augstās cenas dēļ.

Lai apzinātu pensionāru problēmas Austrumeiropas reģionā un sagatavotos Berlīnes konferencei, organizācija «Help Age International» (Lielbritānija) jūlijā rīkoja semināru Viļņā, kurā piedalījās pārstāvji no Igaunijas, Lietuvas, Latvijas, Čehijas, Polijas un Kaļiņingradas apgabala. Latviju tajā pārstāvēja Līvānu pensionāru līdere Veneranda Caune, fonda «Baltā māja» sabiedriskā centra vadītāja Inguna Badune un LPPF pārstāve Vija Bilmane. Tika apkopotas idejas, kā Berlīnes konferences laikā rudenī pievērst sa-

biedrības un politiku uzmanību veco ļaužu galvenajām problēmām: pensijām un sociālajiem jautājumiem, veselības aprūpei un integrācijas iespējām sabiedrībā.

Kā atzīst V.Caune, pārstāvēt Latviju Eiropas konferences ir ļoti nopietns pienākums. Lai eiropiešiem radītu pilnīgāku priekšstatu par pensionāru dzīves apstākļiem Latvijā, tiks izmantoti Labklājības ministrijas dati, taču galvenais Berlīnes konferences mērķis ir pievērst valstu vadību uzmanību pensionāru problēmām un pasaules novecošanās tēmām. Diemžēl mūsu valsts ieinteresētība šajos jautājumos līdz šim nav bijusi īpaši aktīva, atzīst V.Caune.

Jaunais likums pretimnākošāks bezdarbniekiem

No 1. jūlija stājies spēkā Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likums. Kā atzīst Nodarbinātības valsts dienesta (NVD) filiāles «Preiļu centrs» Līvānu sektora vadītāja Līvija Vindele, jaunais likums principiālas izmaiņas neienes, drīzāk gan papildina iepriekšējo, taču darba meklētājam vairākos jautājumos ir pretimnākošāks.

Iepriekšējā likuma darbības laikā bezdarbnieka statusu piešķīra tikai septiņā dienā pēc iesnieguma noformēšanas. Jaunais likums paredz, ka bezdarbnieka statusu personai piešķirams vienas dienas laikā. Tas nozīmē, ka bezdarbnieka statusu personai piešķir tajā pašā dienā, kad tā ierodas un iesniedz NVD attiecīgos dokumentus. Arī lēmums par bezdarbnieka statusa zaudēšanu tiek pieņemts vienas dar-

ba dienas laikā pēc bezdarbnieka statusa zaudēšanas nosacījumu konstatēšanas.

Ja persona zaudē bezdarbnieka statusu, nepildot bezdarbnieka pienākumus, atsakoties no piemērotā darba divas reizes vai sniedzot nepatiesas ziņas bezdarbnieka statusa iegūšanai un saglabāšanai, uzskaitē no jauna tā var stāties ne ātrāk kā pēc 3 mēnešiem. Kādreiz to drīkstēja darīt tikai pēc 6 mēnešiem.

Jaunais likums nosaka, kas ir bezdarba samazināšanas preventīvie pasākumi, kas ir aktīva darba meklēšana, kas ir darba meklētājs un kādas ir viņa tiesības, kā jārikojas bezdarbniekam, ja viņš maina pamata dzīves vietu Latvijas teritorijā un vēlas saglabāt bezdarbnieka statusu, kā arī to, kā var pārsūdzēt NVD darbinieku lēmumu. L.Vindele gan atzīst, ka Līvānos tāda precedenta, kad kāds bezdarbnieks būtu vēlējis pārsūdzēt

dienesta lēmumu, neesot bijis.

Papildināti arī bezdarbnieka statusa zaudēšanas iemesli. Piemēram, iepriekš likumā nebija atrunāti gadījumi, kā noņemams no uzskaites bezdarbnieks, kurš ir miris. Tagad viens no statusa zaudēšanas iemesliem ir bezdarbnieka nāve, taču bezdarbnieka statusu var zaudēt arī sakarā ar izdienas pensijas vai valsts speciālās pensijas saņemšanu, iesaukumu valsts obligātajā militārajā dienestā, pilnīga darba spēju zaudējuma gadījumā, kā arī tad, ja bezdarbnieks atjaunots darbā ar tiesas spriedumu, kas agrāk nebija paredzēts. Jaunais likums nosaka, ka ar iedzīvotāju iekārtošanu darbā atļauts nodarboties juridiskām personām, kuras saņēmušas NVD izsniegtu licenci.

Runājot par Līvāniem, L.Vindele atzīst, ka bezdarbs ir sarucis, un, piemēram, viņiem šobrīd darbu ir iespē-

jams sameklēt. Pastāvīgi ir pieprasījums pēc stikla pūtējiem un ķirbelniecēm SIA «LETTGLAS». Ir grūti atrast metinātājus, atslēdzniekus, E kategorijas šoferus, trūkst vīriešu, kas varētu veikt algotos pagaidu sabiedrisko darbus. Pirms neilga laika Līvānu novada pašvaldība meklēja algoto darbu strādniekus uz noteiktu laiku, kas varētu veikt grāvmalu izpļaušanu, un strādniekus izdevās sameklēt ar grūtībām. Liela daļa vīriešu strādā citās pilsētās, piemēram, Rīgā un Daugavpilī, kur iespējams vairāk nopelnīt. Nav izslēgta arī iespēja, ka, strādājot neoficiāli kādā citā pilsētā, cilvēks vienlaikus saņem bezdarbnieka pabalstu.

Smagākā situācijā ir sievietes, īpaši tās, kuras ir pirmspensijas vecumā, taču sievietes ir arī aktīvākas, vairāk interesējas un mācās kursus, meklē iespējas iesaistīties sabiedriskās aktivitātēs.

Ķilā pret pārtiku pieņēma pases

Līvānu novada pašvaldības administratīvā komisija jūlijā izskatījusi 11 jautājumus.

Kādam personai par nepilngadīgā dēla pastrādātājam blēnām nāksies šķirties no 25 latiem, kas ir sods par bērnu audzināšanas un mācīšanas pienākumu nepildīšanu. Pusaudzis kopā ar draugu Līvānos, Upmalas ielā 1 izsita logu saimniecības ēkai un ar akmeņiem meta pa dzīvojamās mājas stikla blokiem.

Kāda cita persona saņēmusi brīdinājumu, jo tās nepilngadīgais dēls pulksten 2.00 nakti tika aizturēts uz Rīgas ielas pretī degvielas uzpildes stacijai «Latvijas nafta». Jaunietis bija apmeklējis balli Jersikas pagastā, un vēlajā stundā devās mājās. Brīdinājums izteikts

vēl vienu personai.

Par nolaidīgu pases glabāšanu, kā rezultātā pase pazaudēta, brīdinājumu saņēma kāda persona, kura 1. maijā personu apliecinošo dokumentu bija pazaudējusi Rīgas Centrāltirgū, kādam citam cilvēkam pasi Rīgā nozaga – sods 5 latī. Savukārt vēl kāda persona 15. maijā, braucot no laukiem, iegriezusies degvielas uzpildes stacijā, taču, kad ieradusies mājās, konstatējusi, ka pazudis kabatas portfeli ar dokumentiem – sods 5 latī.

Par pases nelikumīgu pieņemšanu ķilā kādai personai uzlikts naudas sods 50 latu apmērā. Lāčplēša ielā 26, tirgus «Runcis» teritorijā, kāda persona ķilā no iedzīvotājiem bija pieņēmusi LR pilsoņu pases. Ķilā bija pieņem-

tas piecas pases, jo pircējiem neesot bijis naudas, ko samaksāt par pārtikas produktiem, ko tās iegādājušās. Vainīgā persona nebija zinājusi, ka pieņemt ķilā pases nedrīkst.

Kāda persona 19. jūnijā pulksten 21.30 Līvānos, Vidzemes ielā patvaļīgi veica tirdzniecību ar pašgatavotiem alkoholiskajiem dzērieniem. Administratīvā komisija šo personu brīdinājusi.

Ar 25 latu naudas sodu sodīta persona, kas Līvānos, Rīgas ielā 63 bija nelikumīgi pieslēgusies kabeltelevīzijai. Tā rezultātā tika traucēta norma televīzijas darbība mājas apakšējos stāvos.

Brīdinājums izteikts personai, kas Līvānos, Rīgas ielā 40 bija nelikumīgi pieslēgusies kāpņu telpas apgaismojumam.

Dzīvokli par nemaksāšanu bija atslēgta elektrība, un vīrietim, kurš tajā uzturējās, bija sagribējies paskatīties televīzijas pārraides.

25 latu naudas sods piemērots kādai personai, kura, būdama alkohola reibumā, Līvānos, Rīgas ielā 34a bez vajadzības izsauca policiju. Šī persona ar kādu paziņu, kuram nezināja ne vārdu, ne uzvārdu, kopīgi atpūtās kafējnīcā, kur iegādājās alkoholiskos dzērienus. Samaksu par tiem veica tikai minētā persona, taču vēlāk maksātājs nolēma piedzīt no paziņas daļu naudas par izdzertajiem dzērieniem. Šī iemesla dēļ iereibušais pilsonis bija izsaucis policiju.

Lappusi sagatavoja
G.Kraukle

PROJEKTS

Tilti, lai saprastos

Pagājušajā nedēļā rajona galvenajā bibliotēkā notika Sorosa fonda – Latvija etniskās saskaņas veicināšanas programmas atbalstītā projekta «Mēs visi Preiļos – raibā tautu kamolā» noslēguma prezentācija, konkursu darbu izstādes atklāšana, kā arī laureātu apbalvošana.

Uz apbalvošanu bija uzaicināti labāko darbu autori: Aglonas vidusskolas 6. c klases pārstāvji, kā arī Diāna Putāne, Inga Dzalba, Santa Jokste, Preiļu 1. pamatskolas skolnieces Ļena Sokolova, Viktorija Kirillova, Kitija Balcare, Sanita Vilcāne, Vārkavas pamatskolas skolniece Ilga Vilcāne, Galēnu pamatskolas skolnieki Jānis Mičulis, Lauris Krolis, Līvānu 2. vidusskolas skolniece Ļena Jemeljanova, Līvānu ģimnāzijas skolniece Kristīne Rubina, kā arī viņu skolotāji.

Sabiedrības integrācijas, etniskās saskaņas veicināšanas un demokratizācijas procesiem viens no nozīmīgākajiem finansiālajiem atbalstītājiem Latvijā pēdējos gados ir bijis Sorosa fonds – Latvija. Šī gada pavasarī Preiļos realizēts tā atbalstītais projekts «Mēs visi Preiļos – raibā tautu kamolā». Projektu sagatavoja un vadīja Preiļu 1. pamatskolas vizuālās mākslas skolotāja Marianna Abricka un Preiļu 1. pamatskolas direktora vietniece mācību darbā Nora Šņepste.

Raksturojot projekta ideju, Marianna Abricka uzsvēra, ka to varētu nosaukt par tiltu veidošanas projektu starp savdabīgiem un interesantiem cilvēkiem, kas runā dažādā kultūru valodās.

Projekta ietvaros rajona un no-

vada skolēniem tika piedāvāts iesaistīties trijos: jauno mākslinieku, jauno literātu un vēstures pētnieku konkursos.

Kā informēja Marianna Abricka, vizuālās mākslas konkursam tika iesniegti dažādās tehnikās izpildīti 42 skolēnu darbi no vairākām skolām. Piemēram, Jānis Mičulis no Galēnu pamatskolas iepriecināja konkursa žūriju ar diviem ļoti jaukiem, labi noformētiem darbiem – pasaku ilustrācijām. Ilga Vilcāne no Vārkavas pamatskolas bija radījusi netradicionāli izpildītu darbu «Zem vienas saules». Abstraktu un interesantu tēmas risinājumu bija atradušas meitenes no Aglonas vidusskolas, Edīte Meldere darbam «Ik pēdai ir savs liktenis» un Zanda Meldere – «Draugi». Aglonas vidusskolas 6.c klases skolēnu kopā ar audzinātāju Rutu Giluči veidotajā plakātā «Mūsu klase – mūsu ģimene» uzskatāmi var redzēt tautību bagātību šajā klasē.

Visaktīvāk konkursā piedalījās Preiļu 1. pamatskolas skolēni: Ļena Sokolova, Viktorija Kirillova, Kitija Balcare, Sanita Sparāne, Sanita Vilcāne, Kristīne Samsi, Madara Lazdāne, Sanita Anspoka, Karīna Grahoļska, Deniss Osetrovs, Marina Timošenko, Eva Surkule.

Arī literārās jaunrades darbu konkursā visatsaucīgāk piedalījās Aglonas vidusskolas un Preiļu 1. pamatskolas skolēni. Viņu darbi pārsvarā tika iesniegti dzejas formā, bija arī esejas.

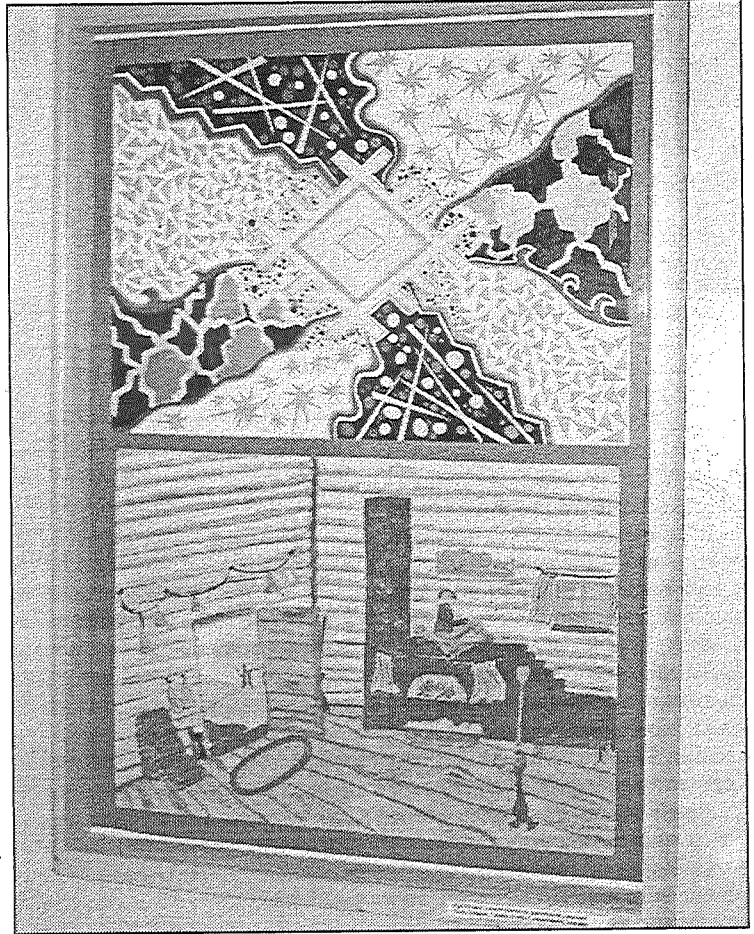
Vēsturisko darbu klāsts iepriecināja arī pašus autorus, — visi kā sev ļoti nozīmīgu minēja konkursa doto iespēju, ierosmi pētīt savas dzimtas vēsturi, pamudinājumu ielūkoties savās saknēs, lai saprastu un novērtētu citus.

Līvānu ģimnāzijas skolēni: Daiga Lojāne, Sandis Austers, Linda Zarāne un Līga Kalvāne skolotājas Ausmas Kurčinas vadībā izveidoja nelielus literatūrvēsturiskus ieskatu savu ģimeņu rašanās daudzveidīgajās ainās.

Īpaši atzīmējami četru vēsturisko pētījumu autori un viņu darbi, kurus vieno ļoti nopietna un atbildīga attieksme pret savu veikumu. Tie ir noformēti atbilstoši zinātniski pētnieciskā darba prasībām, ir oriģināli, jo veltīti savas ģimenes vēsturei. Līvānu 2. vidusskolas skolniece Ļena Jemeljanova veikusi pētījumu par krievu tautas pārstāvju – vecdicinieku dzīvesveidu 19. – 20. gadsimtā Latvijā – sadzīve, paražas, svētki, reliģija, attiecības ģimenē, apģērbs, ēdieni, papildinot to ar savas dzimtas vēstures materiāliem. Līvānu ģimnāzijas 11. klases skolniece Kristīne Rubina ir radījusi perfektu savas dzimtas vēstures pētījumu no dzimtas ciltsmātes Kristīnes līdz viņai pašai – Kristīnei. Darbs balstīts uz radnieku atmiņām, fotomateriāliem, preses materiāliem, vēsturisko literatūru. Aglonas vidusskolas skolniece Diāna Putāne savu pētījumu «Spēcīgais gars un gaišais prāts» ir veltījusi vectēvam un caur viņa likteni arī ģimenes vēsturei. Kā galvenais pētījuma avots ir izmantota vectēva dienasgrāmata.

Galēnu pamatskolas 6. klases skolēna Laura Kroļa darbs «Mana ģimene laiku lokos» ir aizraujošs stāsts par dzimtas izcelsmi, tās pārstāvju saistību ar citām zemēm un valstīm, par dzīvo saikni starp paaudzēm, kas tiek nodota ar tādām ģimenes relikvijām kā savas dzimtas tautas dziesmas.

L.Rancāne

● Ilga Vilcāne no Vārkavas pamatskolas projektā piedalījās ar darbu «Zem vienas saules» (attēlā augšā), bet Santa Valaine no Preiļu 1. pamatskolas bija izvēlējusies tēmu par pasakas motīviem. Foto: M.Rukosuļevs

FRAGMENTI NO GODALGOTAJIEM DARBIEM

Spēcīgais gars un gaišais prāts

Dzimtas vēstures pēšana ir neapšaubāmi sarežģītāks un darbietilpīgāks process nekā man šķita sākumā. Rakstot šo darbu, es ne tikai izjautāju savu vectēvu, bet arī izpētīju viņa kādreiz rakstīto atmiņu dienasgrāmatu, uzzināju jaunus, konkrētus faktus par savas Dzimtenes vēsturi. Tā es papildināju savas zināšanas ar jaunām vēstures liecībām.

Veicot pētījumu, es meklēju fotokartītas un vācu vienkopus dokumentus, kas ir saistīti ar vectēva dzīvi. Manuprāt, ja katrs skolēns apzinātu vismaz vienu cilvēku, kas cietis no represijām, no okupācijas varām, tad mūsu vēsture papildinātos ar jaunām liecībām, kas bez šāda skolēnu pētījuma paliktu nezināmas.

Esmu ļoti gandarīta, ka tuvāk iepazīnos ar savas dzimtas pagātni, ar tā laika sabiedriski – politisko dzīvi, tikumiskajiem – morāles principiem un cilvēku attieksmi pret savu zemi. Esmu nolēmusi pilnīgi izpētīt savas dzimtas vēsturi. Sevi es apzinos kā cilvēku – savas dzimtas un nācijas turpinātāju.

Diāna Putāne

No Kristīnes līdz Kristīnei

Es pateicos saviem vecākiem un viņu senčiem par savu eksistenci. Varbūt, pateicoties tieši viņiem, es tagad esmu tāda, kāda esmu. Cilvēks veido pats savu dzīvi, bet, nenoliedzami, viņu ietekmē arī pagātne, senču atstātais mantojums, un zināmā mērā tas ir manas būtības un pasaules uzskata veidotājs. Es saku saviem senčiem paldies par viņu padarīto darbu, sasniegumiem saimniecībā un kultūrā. Paldies par viņu atstātajām prasmēm un iemaņām, dzīves gudrību un padomiem.

Tāpēc uzskatu, ka cilvēkiem ir jāzina savas dzimtas vēsture, savas saknes.

Pagājušā gada vasarā es izveidoju savas dzimtas koku. Es vēlējos, lai šis darbs nepaliktu bez turpinājuma, tāpēc sāku pastiprināti interesēties par savu senču pagātni, papildinot dzimtas koku ar aprakstiem iespēju robežās katrai personai.

Mana darba mērķis bija izpētīt savas dzimtas vēsturi un izziņāt vēsturiskos notikumus Latvijā, kad dzīvoja mani senči.

Kristīne Rubina

Mana ģimene laiku lokos

Pašlaik, kad es rakstu šīs rindas, ir svētdiena. Svētdiena ir tā diena, kad es atskatos uz iepriekšējā nedēļā paveikto un nepadarīto. Esmu sapratis, ka biežāk jālūkojas uz sevi, nevis uz citiem. Domājot par sevi, arvien atceros tos, kuri mani mil vai ir mīlējuši. Es nemaz citādi sevi neapjaušu, kā tikai savu tuvinieku vidū, savas ģimenes vidū.

Vai māte atceras vārdus, kurus man teikusi pirms daudziem pavasariem? Ko domāja vectēvs toreiz – rudenī – atbildot uz maniem naivajiem un, iespējams, mulķīgajiem jautājumiem?

Kāds bija nekad nesatiktais manas mātes brālis, kurš tik karsti vēlējās saglabāt savu tēva mājas? Tieši šie un vēl daudzi citi cilvēki veidoja ap mani tādu vidi, kādu es tagad to pazīstu. Savas dzimtas izprašana un senču apzināšana ir viens no katra cilvēka spēka avotiem.

Manā, tāpat kā jebkurā citā latviešu ģimenē lielā cietnā ir tautas garamantas, gadsimtos krātās un lolotās. Esmu laimīgs, ka dzīvoju zemē, kas ir tradīcijām un ticējumiem bagāta.

Lauris Krolis

● Projekta «Mēs visi Preiļos – raibā tautu kamolā» ietvaros pilsētas kultūrvide ieguva arī vēl vienu sakoptu stūrīti, jo atbilstoši projekta mērķiem tika noformēta ēka Liepu ielā. Tās krāsojums tika atjaunots, kā arī izveidots jauns gleznojums. To veica Preiļu 1. pamatskolas mākslas studijas audzēkņi un Preiļu jaunie mākslinieki.

STUDENTI
BRĪVLAIKĀAtpūsties
nesanāk

Baiba Piziča, Latvijas Universitātes Medicīnas fakultātes ārstniecības programmas studente, vasaru pēc studijām pirmajā kursā pavada dažādās nodarbēs.

— Visu pavasari un vasaru kaut ko daru, un mājās neesmu sēdējusi nevienu dienu, — stāstīja Baiba. — Pavasārī devos uz Hanzas studentu zinātniskajām dienām, pēc tam sākās sesija, bet arī tās laikā piedalījās dažādos studentu pasākumos. Pēc tam biju aizņemta starptautiskajā bioloģijas olimpiādē, kas notika Latvijā. Biju Meksikas komandai par gidi. Kad šis pasākums beidzās, es strādāju Preiļu rajona bioloģijas olimpiāžu uzvarētāju nometnē Ilgās. Tagad esmu audzinātāja darba un atpūtas nometnē «Tādi esam» Preiļos.

Universitātē par studentiem stipri rūpējas un piedāvā daudz iespēju, — gan apmaiņas braucienus uz ārzemēm, gan visādus kursus, un kopumā studentu dzīve ir ļoti jauka.

Tagad, pēc pirmā kursa pabeigšanas, varu droši apgalvot, ka nenozēloju nedz to, ka esmu izvēlējusies mācīties par ārsti, nedz arī to, ka mācos šajā augstskolā. Universitātē lielu uzmanību pievērš ārstu darba zinātniskajai pusei, mums ir jāveic daudz laboratorijas darbu. Darbojos fakultātes studentu pašpārvaldē un par to saņemu paugstinātu stipendiju — 12 latus mēnesī. Studiju laikā nestrādāju, jo pagaidām varu atļauties mācīties par vecāku līdzekļiem.

Visiem jaunajiem studentiem novēlu izturību, jautru studentu garu un prast cīnīties par sevi.

Neklātienas
studijas prasa
lielāku patstāvību

Anita Botore studē Sociālo tehnoloģiju augstskolas Daugavpils nodaļas Tiesību zinātnes fakultātē. Viņa apgūst juristes profesiju. Anita mācās neklātienē un ir beigusi pirmo kursu.

— Šī profesija man šķita interesanta, — Anita pamato savu izvēli, — jo juristam ir aktīvs dzīvesveids. Tā mani piesaistījis jau kopš mazotnes.

Augstskolā iestājos pēc vakarskolas absolvēšanas. Iestājekšāmenos vajadzēja izpildīt profesionālo testu un nokārtot eksāmenu vācu valodā.

Valsts neapmaksā neklātienes studijas, mācību maksa jāsedz pašam studentam. Par manām studijām jāmaksā 290 lati gadā. To, kā arī manus studiju izdevumus, sedz vecāki. Pagaidām nestrādāju, bet ceru drīzumā atrast darbu. Uz mācībām jābrauc sestdienās un svētdienās.

Neklātniekam jāstrādā daudz un intensīvi. Jālas papildus literatūra, bieži jāapmeklē bibliotēka, jāizmanto internets.

L.Rancāne

IZGLĪTĪBA

Aiz kokiem jāredz mežs jeb kā iemācīties mācīties

Redzēt mežu jeb, citiem vārdiem, meklēt dziļāko jēgu, kopsakarības, nevis ielīst tumšā mežā un sākt zāles stiebrīņa pētišanu. Arī aiz stumbriem, zariem un kokiem jāredz mežs!

Universālas receptes
nemaz nav

Mūsdienās vairs nevar atdalīt mācību priekšmetu no studenta, kurš to apgūst. Studentam ir jāzina savs kods: kāds es esmu: kādā veidā sniegtu informāciju — vizuāli, audio, kinētiski (darbošanās gaitā) — es atceros visvieglāk? Savukārt no tā izriet: nav universālas iegaumēšanas receptes, kas der visiem. Katram jāieklausās sevī. Vislielākā vieta cilvēka smadzenēs atvēlēta informācijai; zināšanas nāk pēc tam, saprašanas «aplītis» ir vismazākais. Divaini un pat paradoksāli, taču cilvēks ar labu atmiņu augstskolu var beigt, minimāli aizskarot saprašanas «apli». Materiāls smadzenēs ir iedabūts, taču nav pārstrādāts.

Ir spēlēta spēle: atveriet katliņa vāciņu un tajā ieļējiet zināšanas. Zināšanas nevar ieliet, zināšanas rodas tikai tad, kad jaunā informācija tiek pārstrādāta. Tas nav iespējams bez aktīvas studenta darbības. Patiesā mācīšanās notiek nevis tad, kad viela tiek iedabūta galvā, bet gan tad, kad to reproducē, atstāsta.

Aizmiršanas un
atcerēšanās likums

Pēc astoņām stundām studenta galviņā paliek 20-40% no lekcijā dzirdētā, pēc nedēļas — vēl mazāk. Tas ir atkarīgs no tā, kā klausās — aktīvi vai pasīvi. Kā tomēr noklausīto materiālu noturēt sevī? Daba neko labāku par atkārtotāšanu nav izgudrojusi. Pēc 24 stundām pārslasot lekcijas pierakstus, mēs atcerētā materiāla apjomu krietni palielinām. Tas būtu jāatkārto vēl pēc nedēļas un arī pēc mēneša. Tā mēs vielu padarām par «nesenu». Un vēl — visgrūtāk ir iemācīties vienmuļu vielu. Tie, kuriem raksturīga selekti-

va pieeja studiju priekšmetiem un apgūstamajam materiālam, nonāk augstākā pakāpē un sasniedz vairāk. Te ir vairāk iedarbināta domāšana un arī pragmatisms. Tieši pēdējais visbiežāk nosaka motivāciju.

Pirmkārt, studentam jāpārslasina iepriekšējā lekcija, jo no tās atmiņā būs palikuši labākajā gadījumā tikai pārdesmit procenti.

Otrkārt, viņš jau ir iepazinies ar šīs dienas lekcijas materiālu. Ar šādiem nosacījumiem students nepieraksta visu pēc kārtas, bet tikai to, kas viņam ir jauns, nezināms. Atbrīvojušos laiku viņš izmanto pasniedzēja teiktā analīzei un saprašanai, kā arī pieraksta galvenās idejas.

Ja pasniedzējs savu tēmu nesēj formulēt vienkārši, viņš pats vēl nav gana labi apguvis mācāmo materiālu. Diktēt materiālu ir nepareiza pieeja, jo diktēts materiāls ir un paliek pasīvs materiāls.

Studenti nereti jautā, kā apgūt milzīgu apjomu un daudzās kopsakarības. Pats pirmais padoms:

izvairieties no kailu faktu mācīšanās, jo tos atmiņa uztver vissliktāk.

Jebkura atcerēšanās pamatojas uz izolētu faktu sasaisti. Iedomājieties, piemēram, smadzeņu šūnās pēc atsevišķa fakta it kā iedegas spuldzīte (aktivizējas kāds neirons), šī spuldzīte var tikpat viegli nodzist. Ja sasaistīsiet atsevišķu faktu ar citiem — vesels smadzeņu rajons kļūs aktīvs — spuldzīšu būs daudz un, ja arī kāda nodzīs, kopējā gaismā viegli varēs atrast šo nodzīšus spuldzīti. Tātad jāveido asociācijas.

Kāds gudrs cilvēks ir teicis: *zināšanas ir tas, kas paliek pāri, kad viss, ko esat mācījušies, ir aizmirsts*. Aizmirsti ir konkrētie fakti, bet palikusi struktūra — zināšanu koka stumbrs, kuram jūs jebkurā vietā un laikā varat sazmēt zarus. Ja stumbra nav — paliek tikai zaru kaudze.

Juris Roberts Kalniņš,
tehnoloģiju augstskolas
projektores un daudzas kopsakarības. Pats pirmais padoms:
(No žurnāla «Mans Īpašums»)

Rudzātu internātskolas audzēkņi dzīvos labākos apstākļos

Noslēgts līgums starp Izglītības un zinātnes ministriju (IZM), Latvijas Bērnu fondu, Preiļu rajona padomi un Rudzātu speciālo internātskolu. To parakstīja izglītības un zinātnes ministrs Kārlis Greiškals, Bērnu fonda prezidents Andris Bērziņš, rajona padomes priekšsēdētājs Arvīds Soldāns un skolas direktore Gunta Jaudzema. Līguma parakstīšana dod iespēju uzsākt divu dzīvojamu māju korpusu

celtniecību, ko finansē Latvijas Bērnu fonds, piesaistot arī Vācijas sabiedrisko organizāciju līdzekļus.

Kā paredz līgums, sākot ar 2003./2004. mācību gadu, IZM Rudzātu internātskolai ik gadus piešķirs papildus finansējumu 8527 latu apmērā tehnisko darbinieku algām, kā arī jaunūzbūvēto ēku uzturēšanai. Bez tam IZM paredzējis nākošā gada otrajā ceturksnī skolai piešķirt vienreizēju finansējumu 20 242 latu ap-

mērā jaunatvērto ēku iekārtošanai. Ēkas pēc nodošanas ekspluatācijā tiks dāvinātas rajona padomei.

Kā informēja Gunta Jaudzema, jau tuvākajā laikā tiks uzsākti celtniecības darbi. Jaunās dzīvojamās mājas jānodod ekspluatācijā līdz nākošā gada 1. jūnijam. Celtniecības darbu vadītāji jau iepazīnušies ar vietu, kurā ēkas būvējamas. Celtniecības firmas darbu veikšanai izvēlēties Latvijas Bēr-

nu fonds.

Pēc tam, kad skolas audzēkņi uz dzīvošanu varēs apmesties jaunajās mājās, atbrīvojot mācību korpusu, sāksies darbnīcu un mācību telpu labiekārtošana. Rudzātu speciālā internātskola izstrādājusi skolas attīstības projektu, kurā paredzēts jau mācību procesa laikā skolēnus tuvināt reālajai dzīvei, ar kādu viņi saskarsies pēc skolas beigšanas.

L.Rancāne

Par bērnu atpūtu vasarā gādā pieaugušie

Latgales bērnu
folkloras skolā vairāk kā
simts audzēkņu

Jau trešo vasaru Vārkavā pulcējas Latgales bērnu folkloras skolas dalībnieki, kuriem šo iespēju sagādāja folkloras kopu koordinatore rajonā Anna Kārkle, Latvijas Kultūrkapitāla fonds un Preiļu rajona bērnu un jauniešu centrs.

Šogad nometne pulcināja 106 dalībniekus no Rožupes, Vārkavas, Pelēciem, Jēkabpils, Kautas, Nagliem, Varakļāniem un Rēzeknes, un to vecums bija no 2 līdz 18 gadiem. Nometnē bija pārstāvētas 10 Latgales folkloras kopas, taču dalībnieku vidū bija ne tikai folkloristi. Uzsvars tika likts bērnu izglītošanai gan tautas mākslas, gan mūzikas jomā. Daudzi ikgadējie dalībnieki atzina to par labu iespēju īsā laikā apgūt kāda tautas instrumenta spēli. Piesaistīts bija tiešām plašs speciālistu loks: koklētāji, akordeonisti, vijolnieki, ritma un pušamo instrumentu speciālisti. Piemēram, mūziķis Valdis Muktupāvels stāstīja par skaņu mitoloģiju, bet Ernests Spīčs — par deju un folkloras kustību Latvijā. Jau-

● Ritma izjūtas attīstībai lieliski noder visdažādākās bungas. Attēlā Latgales jaunieši ritma instrumentu apguves stundā. Foto: A.Kārkle

niešiem bija iespēja apgūt arī dūdu, cītaras un kontrobasa spēli, iemācīties aušanu celos (ar celu dēlīšiem), dziedāt latviešu un lietuviešu tautasdziesmas, gatavot netradicionālas niedru stabules, kā arī pētīt augu un ūdens valsti Vārkavas vidusskolas apkaimē.

Latgales bērnu skoloja mūziķi no pazīstamām folkloras un deju kopām, piemēram, «Ilgī», «Dandari», «Dziga» un citiem. Neizpa-

lika arī izpriecas, nakts pārgājieni un izbraukumi uz Latgales skaidrākajām vietām Krāslavā un Aglonas pusē. Nometnes noslēgumu vainagoja koncerts «Satiksimies tautadziesmā».

Uz nometni kopā ar
vecmāmiņu?

Šāda iespēja šovasar radās 18 Līvānu 2. vidusskolas, 9 Līvānu ģimnāzijas un 9 Jaunsilavas pamatskolas skolēniem, kas piedalījās Latviešu valodas apguves valsts programmas atbalstītajā vasaras nometnē no 22. līdz 28. jūlijam Jaunsilavas pamatskolā.

Nometnes tēma — tautas pasakas — bija tā, kas pamudināja vasaras atpūtā iesaistīt arī vecākus un īpaši vecvecākus, kas vienmēr bijuši lielākie pasaku zinātāji un stāstītāji. Pasakas ar savu bagāto valodu ir palīgs arī latviešu valodas apguvē, jo puse no 36 nometnotājiem bija bērni, kuriem dzimtā ir krievu valoda, stāsta viena no pedagogēm Anita Vuciņa. Kopā ar viņu nometnes organizēšanu uzņēmās vēl trīs skolotājas — Maija Ancāne, Faina Alika un Vasīlisa Belousova.

Dziļāku izpratni par latviešu folkloru, kā arī valodas attīstību

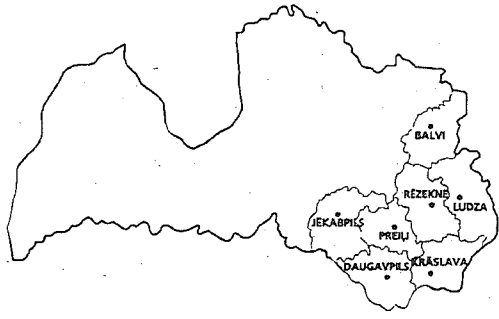
veicināja dažādu pasaku žanru — sadzīves, brīnumu, literāro pasaku, kā arī pasaku par kalniem, ūdeņiem un pilsētām apguve. Vecvecāki dalījās savās bērnišās atmiņās un stāstīja viņiem zināmas pasakas, taču bērniem netrūka arī aktīvas atpūtas — mūzikas, dejas un sporta nodarbību, gleznošanas un teātra spēlēšanas, kā arī šķēršļu pārvarēšanas nakts pārgājienā, kas noslēdzās ar ugunsroku pie Daugavas. Nometnes noslēgumā kinoteātri «Ezerzeme» bērni noskatījās mūsdienas pasaku — filmu par Hariju Poteru.

Vecāki atzina, ka nometne devusi iespēju vairāk laika pavadīt kopā ar bērniem dažādās aktivitātēs, un ka nav bijis valodas barjeras problēmu, kas apgrūtinātu saprašanas latviešu un krievu tautības bērniem. Arī skolotājas, kas projekta pieteikumu uzrakstīja jau šī gada martā un nometnei rūpīgi gatavojās, atzina, ka kopīga atpūta ir viens no veidiem, kā stiprināt saikni starp skolu un ģimeni.

Jāpiebilst, ka šis bija vienīgais no atbalstītajiem projektiem, kur vasaras atpūtā tika iesaistīti arī bērnu vecāki un vecvecāki.

G.Kraukle

KAIMIŅU RAJONOS

Reģistrē ērcu encefalīta gadījumu

Krāslavas rajonā reģistrēts pirmais ērcu encefalīta gadījums. Saslimusi 10 gadus veca meitenīte. Ērce piesūkusies Aulejas pagastā. Slimības simptomi (galvassāpes, temperatūra, nelaba dūša) parādījās divas nedēļas pēc ērces izņemšanas. Pēc Daugavpils un Rīgas speciālistu veiktajiem pētījumiem apstiprināta īpaši smaga infekcijas forma – ērcu meningoencefalīts.

Inficēšanās draudi saglabājas līdz vēlam rudenim. Lai nepieļautu saslimšanu, pēc atgriešanās no meža rūpīgi jāapskata ķermeņa virsma, apģērbs. Ja ērce piesūkusies, ārsts ieteiks imunoglobulīna injekciju (bērniem bez maksas).

«Ezerzeme»

BALVU RAJONĀ

Savdabīgs rekords

Turpinās projekta «Putniem nozīmīga vieta Katlešu – Vecumu meži» izstrāde. Šī ir viena no pirmajām mežu teritorijām Latvijā, kas iekļauta starptautiskā īpaši aizsargājamo dabas teritoriju tīklā. Pagājušajā nedēļā Katlešos strādāja ornitologs Aivars Petriņš. Viņa uzdevums ir apzināt mazo ērgļu ligzdas. Aivars Petriņš ir ornitologs ar divdesmit gadu stāžu, bet mūsu rajona meži viņam sagādāja pārsteigumu. Jau pirmajā dienā ornitologs atrada divas apdzīvotas mazo ērgļu ligzdas. Tas viņa praksē esot pirmais gadījums. Projekta norises koordinators Balvu rajonā Indulis Vanags pastāstīja, ka putnu ligzdu meklēšana ir ļoti interesants process: «Pēc iepriekšējās informācijas vai kartē iepazīstot putnu ligzdošanai piemērotākās vietas, ornitologs izvēlas meža teritoriju, kurā meklēt

ligzdas. Tad viņš uzkāpj augstākajā tuvumā augošajā kokā un vairākas stundas uzmanīgi vēro apkārtni. Ja šajā teritorijā mājō ērglis, tas noteikti ar barību lidos uz savu ligzdu. Zinātnieks konstatē ligzdas atrašanās vietu un dodas to apskatīt tuvāk. Pašlaik ir īstais laiks apzināt mazo un vidējo ērgļu ligzdas, jo septembrī tie lidos projām. Ornitologi Katlešu un Vecumu mežos strādās gan šovasar, gan arī nākamā gada rudenī.»

Slēgta vienīgā kokaudzētava rajonā

Jau divus mēnešus nekas nenotiek vienīgajā Balvu rajona Katlešu kokaudzētavā. «Valsts akciju sabiedrības «Latvijas valsts meži» Katlešu kokaudzētavu slēdzām 31. maijā. Tā tam bija jānotiek,» secina pēdējā kokaudzētavas vadītāja Anna Aze.

Slēgšanai bijuši pieci svarīgi

ieremesli. Pirmkārt, nolietojusies tehnika, otrkārt, kokaudzētava atradās uz triju saimnieku zemes, un nebija reāli izpirkt šo zemi – tas ir sarežģīti un dārgi. Treškārt, Katleši atrodas Liepnas upes geomorfoloģiskā lieguma teritorijā. Tas nozīmē, ka šajā vietā nedrīkst lietot ķīmikālijas. Bet labu priedi nav iespējams izaudzēt bez minerālmēslojuma. Ceturtkārt, kokaudzētavas ēkas atradās upes krastā. Pārkāpti visi dabas aizsardzības likumi, jo tehnika nedrīkst atrasties pāris metru attālumā no ūdens. Piektkārt, audzētava atradās ģeogrāfiski neizdevīgā vietā – tālu no lielajiem ceļiem: Piemēram, Pļaviņās kokaudzētava strādā, jo atrodas izdevīgā vietā.

Nevienā Latvijas kokaudzētavā stādus vai sējeņus nelaista ar spaiņiem vai lejkannām. Pateicoties Katlešu kokaudzētavas darbinieču un vadītājas uzņēmībai, kociņi nenikuļoja un pieņēmas spēkā. Arī pēdējie stādu un sējeņu pircēji nav slēpuši, ka Katlešos ir īsta

manta. Kāds ietekmīgs vīrs no Madonas Katlešos vēlēties iegādāties 2 – 3 tūkstošus stādu, bet ieraudzījis veselīgos stādus un sējeņus, mājup pārveda 5000 jauno kociņu. Savukārt 11 tūkstoši priežu aizceļoja arī uz Baltinavu. Pēdējie Katlešu stādi un sējeņi aizceļoja uz Gulbeni, Smilteni, Jēkabpili un Madonu. «Vietējie ļaudis nevēlas stādīt un atjaunot mežus. Mežziņi apstaigā un mūdiņā privātmežu īpašniekus rūpēties un domāt par savu nākotni. Mūsējie atrod dažādus iemeslus, lai neatjaunotu izcirsto mežu. Galvenais – cirst un saņemt peļņu. Viņi uzskata, ka mežs atjaunosies dabiski. Kāds tas būs? Latvija nākotnē līdzināsies un jau tagad līdzinās nekoptai jaunaudzei,» Anna Aze uzskata.

Malka ziemai ripās

Jau vairākus gadus viļācēnietis Alfons Kristopāns ziemai malku

gatavo nevis ierastajās pagalēs, bet gan sazāgē ripās. Viņš to iemācījies no drauga. Ripas var ērti sazāgēt ar elektrisko motorzāģi, tāpēc var iekonomēt spēku un laiku uz malkas skaldīšanas rēķina. Ripu malku šķūnīti var rūpīgi sakraut, un tā neaizņem vairāk vietas kā pagalēs skaldīta malka. Vislielākais ripās sagatavotās malkas efekts ir tas, ka ripas nedeg tik ātri kā pagales. Ja ripas diametrs ir par lielu, lai ieliktu krāsnī, to var arī pāršķelt vai pārzāgēt uz pusēm. Koka ripām Kristopānu mājās rasts arī cits pielietojums. Ar tām izklāti pakāpieni diķa malā, kā arī nobruģēti dārza celiņi. Agri pavasarī un vēl rudenī, kad augsne ir slapja un līp pie apaviem, arī var iziet dārzā un priecāties par ziediem. Kristopānu ģimene karstajās vasaras dienās var paslēpties vienkāršā, bet milīgā lapenītē, kuru klāj vītēnaugu stīgas.

«Vaduguns»

LUDZAS RAJONĀ

Monstera zied ļoti reti

Monstera ir diezgan populārs istabas augs, bet diez vai daudzi būs redzējuši to ziedam. Pat visās puķu enciklopēdijās ir norāde, ka monstera mājās apstākļos uzziēd ļoti reti.

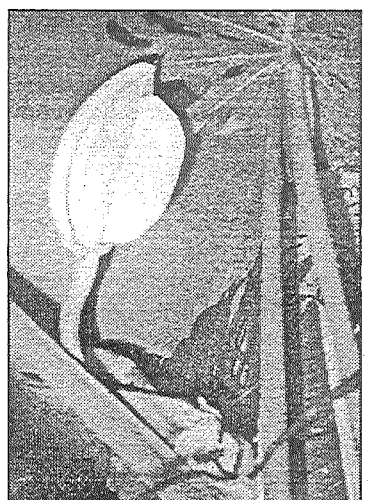
Rundēniete Olga Vaišļa pērnā gada septembrī saņēma oriģinālu dzimšanas dienas dāvanu – viņas piecpadsmitgadīgā monstera, kas sniedzas līdz griestiem, uzziēdēja. Viens zieds bija septembrī, otrs – novembrī. Kad biežā ziedlapa izžuva, palika zaļai kukurūzas vā-

lītei līdzīgs vidus. Tas ir saglabājies vēl šodien. Grāmatā rakstīts, ka ogas vāļītē var nogatavoties un tām ir ananasam līdzīga garša. Bet ēst šo retumu nevajadzētu, jo ogas kairina gļotādu. Olgas kundzes puķei auglis vēl joprojām nav nogatavojies.

Skaidrs, ka augam šajās mājās patīk. Tas novietots Livānu mājās lielajā, saulainajā istabā. Ziemā te ir pavēss, varbūt taisni tas monstera ir patīcis. Lai nu kā, mūsu apstākļos tas ir dabas retums.

«Ludzas Zeme»

● Monstera zied nedaudz atgādina kalli.

JĒKABPILS RAJONĀ

Panākta vienošanās par šļircu apmaiņas punktu

Jēkabpils dome noslēgusi līgumu ar VAS «AIDS profilakses centrs» un ANO attīstības programmas pārstāvjiem Latvijā par šļircu apmaiņas punkta ierīkošanu Jēkabpilī. Iestādes darbu divus gadus finansē līguma partneri, Jēkabpils domes pienākums būs par saviem līdzekļiem sagatavot telpas iestādes vajadzībām. Remontu plānots veikt augustā, bet darbu iestāde varētu sākt septembrī. Iespējams, ka Jēkabpils sociālie darbinieki brauks pieredzes apmaiņā uz Kuldīgu, kur šāda iestāde nesen atvērta. Ir ļoti svarīgi atrast piemērotus cilvēkus, kas spētu kontaktēties ar narkotiku lietotājiem,

iegūt viņu uzticību. Sabiedrībai savukārt būs jāsaprot, ka šļircu apmaiņas vieta nav iestāde narkomānijas atbaltam. Tas ir veids, kā mēģināt palīdzēt šiem cilvēkiem un novērst inficēšanās iespējas, atzīst Jēkabpils domes priekšsēdētājs Leonīds Salcevičs. Pēc diviem gadiem, kad beigsies finansēšanas termiņš, iestādes uzturēšanu nāksies uzņemt pašvaldībai.

Gatavojas «ēdampagastu» saietam

Kūku pagasta delegācija 9. un 10. augustā piedalīsies ikgadējā to Latvijas pašvaldību saietā, kuru nosaukums saistās ar ko ēdamu. Šogad pasākums notiks Bauskas rajona Bārbelē. Seit ieradīsies arī Tumes, Zirņu, Pampāļu pašvaldības, kā arī Griķu skolas

pārstāvji. Pirmajā dienā paredzēta tradicionālā ekskursija pa rajona ievērojamākajām vietām, koncerti, zaļumballe. Otrajā dienā notiks sporta aktivitātes.

Māsiņas bija laipnas un... piedzērušas

Kāda jēkabpiliete satraukta pastāstīja, ka tieši mediķu streika dienā viņas tēvs savainojis kāju. Vakarā sākusi celties temperatūra un nekas cits neatlicis, kā vest viņu uz slimnīcu. Uzņēmšanas nodaļā pacientu sagaidījušas divas medicīnas māsas, kas bija ļoti laipnas, taču alkohola reibuma dēļ tik tikko turējās kājās. Apstrādājot brūci, māsa aplēja sevi ar briljantzaļā šķīdumu, un ar to viņas «palīdzība» cietušajam beidzās. Par laimi tika pasaukts dežurē-

jošais ķirurgs, un tēvs laimīgi nonācis nodaļā. Jēkabpils rajona centrālās slimnīcas direktors I.Zvidris minēto faktu apstiprināja un sacīja, ka sankcijas pret vainīgajām būšot dažādas: — Vienai no viņām šī nav pirmā reize, kad viņa darbā ierodas iereibusī. Par to jau vainīgā saņēmusi brīdinājumus, taču šoreiz māsai būs jāzaudē darbs. Sodīsim arī otru, bet pagaidām vēl atstāsim darbā un ļausim laboties. Ceru, ka tā viņai būs mācība. Slimnīcas direktors arī atvainojās cilvēkiem, kam bija jāpiedzīvo šāda slimnīcas darbinieku rīcība.

Izstāde ceļa malā

Braucot gar Leimaņiem, gludi noplautajā zālienā var ievērot ziedu pušķus. Tē jau trīs gadus pēc kārtas tiek rīkotas ziedu izstādes.

Idejas autore ir Leimaņu kultūras nama vadītāja un daiļdārz-

niece Inita Poriete. Iepriekš šajā laukumā visiem bija iespēja aplūkot iris izstādi, bet patlaban izvietotas aptuveni 50 šķirņu lilijas. Kāda Leimaņu dāmu klubīņa dalībiece savā piemājas dārziņā audzē aptuveni 60 šķirņu lilijas un bija ar mieru piedalīties izstādē. Ziedus no savām dobēm atnesa arī citas pagasta iedzīvotājas. Tradicionāli pirms 1. septembra rīkojot arī dāliju izstādi, un tad ar dālijām esot noklāts gandrīz viss laukums.

Kā tad ar skauģiem un vandaļiem? Vai tie neapmeklē izstādi, kura apskatāma 24 stundas dienā? Izradās, ka Leimaņos ir ļoti laba publika, neviens neko neposta. Vienīgais postītājs šad un tad ir vējš, kurš izgāž burciņas, kurās ievietoti ziedi, jo tās nav ieraktas pietiekoši dziļi zemē.

«Brīvā Daugava»

INFORMĀCIJA, LIKUMĪBA

Rušonas bērni iepazinās ar policijas ikdienu

● Lūkojoties, kā Preiļu rajona policijas pārvaldes īslaicīgās aizturēšanas izolatora priekšnieks Usiks Pilojans ar audzinātāju Ilgvaru Kalvānu rāda paš aizsardzības paņēmienus, bērni nevarēja sagaidīt, kad paši varēs parka plāviņā pamēģināt tikko redzēto. Foto: L.Kirillova

Interesantiem notikumiem un dažādiem piedzīvojumiem bagātas dienas no 1. līdz 10. augustam aizvada 15 Rušonas pamatskolas 5. līdz 8. klases bērni. Zēniem un meitenēm atmiņā noteikti paliks 2. augusts, kad viņi visu dienu pavada Preiļos.

Kā «Novadniekam» pastāstīja bērnu un jauniešu vasaras nometnes «Vairāk darba, mazāk laika un vairāk prieka» vadītāja Ineta Anspoka, nometne ir tikai viens no pasākumiem apjomīgā sociālās integrācijas projekta ietvaros. Šis projekts turpināsies līdz 1. decembrim, to finansē Valsts bērnu tiesību aizsardzības centrs, ar līdzfinansējumu piedalās arī Rušonas pagasta padome.

Desmit dienas, kas atvēlētas nometnei, bērni pavada skolā, kur viņiem nodrošināta ēdināšana un naktsmitnes, kā arī pedagogu un tehnisko darbinieku uzmanība. Ņemot vērā iepriekšējo gadu pieredzi, stāstīja I.Anspoka, nolēms, ka septembrī, kad jau būs sācies jaunais skolas gads, bērni atsauks atmiņā nometnes laikā piedzīvoto un veidos bukletu par vasaras nometnes piedzīvojumiem. Rudens brīvdienās kopā ar vecākiem paredzētas praktiskās nodarbības ar psihologiem, bet novembrī ieplānots «apaļais galds», pie kura sēdīsies gan nometnes dalībnieki, gan skolotāji, gan vieslektori. Tādā veidā arī lems, vai līdzīgu nometni rīkot arī nākamasar. I.Anspoka stāstīja, ka zēniem un meitenēm no daudzbērnu ģimenēm,

aizbildniecībā esošajiem bērniem un tiem, kuriem līdz šim bijušas problēmas ar likumu, kopīga laika pavadošana nometnē ļoti patīk, viņi uzzina daudz jauna un mācās kopā sadzīvot, veidot draudzīgas attiecības.

2. augustā visi nometnes «Vairāk darba, mazāk laika un vairāk prieka» dalībnieki kopā ar nometnes vadītāju un audzinātājiem Mariju Volkovu un Ilgvaru Kalvānu aizvadīja saspringtu dienu Preiļos. Bērni iepazinās ar Preiļu parku, pili un tās noslēpumiem, kinoteātri «Ezerzeme» noskatījās filmu «Harijs Poters», apmeklēja akciju sabiedrību «Preiļu siers», kā arī sporta klubu «Cērtība» un viesojās Preiļu rajona policijas pārvaldē.

Preiļu rajona policijas pārvaldes nepilngadīgo lietu inspekcijas galvenā speciāliste Inga Zdanovska zēnus un meitenes iepazīstināja ar ceļu policijas darbiniekiem un viņu ikdienu, katrs varēja aplūkot ceļu policijas automašīnas aprīkojumu, apskatīt ierīces, kas domātas alkohola mērīšanai izelpojamajā gaisā. Bērniem tika piedāvāta iespēja pavērot, kā izskatās īslaicīgās aizturēšanas izolatorā. Tur nu gan mēs negribētu nokļūt, vēlāk atzina pusaudži. Taču visinteresantākās bija paš aizsardzības nodarbības, ko rušoniešiem vadīja īslaicīgās aizturēšanas izolatora priekšnieks Usiks Pilojans. Un kā nu ne, jo Preiļu parka plāviņā policijas darbinieki visus paņēmienus vispirms parādīja pāri ar nometnes audzinātāju Ilgvaru Kalvānu.

Baltkrievijas govīs – bez vizām uz Latviju

Preteji Baltkrievijas pilsoņiem, kuriem, braucot uz Latviju, joprojām jāizstaigā birokrātu kabinetu, lai saņemtu vīzu, šis valsts govīs ik pa laikam pāri stingrajām robežām brīvi «ieceļo» Latvijas leknajās plāvās. Šoreiz – 26. jūlijā Silenes pierobežas teritorijā iebraida brangs robežpārkāpēju bars. Robežsargiem izdevās saskaitīt 57 brūnaļas, kas pat nebija centušās slēpt savas pēdas, kas veda pāri robežai. Jau pēcpusdienā Baltkrievijas robežsardzes pārstāvis un robežpārkāpēju īpašnieku kolhoza «Komunar» pārstāvis saņēma atpakaļ savus noklīdušos pavalstniekus.

«Latgales Laiks»

POLICIJAS ZIŅAS

Pārdeva pašbrūvēto

Policijas darbinieki konstatēja, ka 22. jūlijā Aglonas pagasta iedzīvotājs, 1947. gadā dzimušais Jānis G. savās mājās nelikumīgi pārdod pašbrūvētus alkoholiskos dzērienus. Par nelikumīgu alkohola tirdzniecību viņam sastādīts administratīvais protokols.

Neievēroja apdzīšanas noteikumus

Ceļa Rīga – Daugavpils 184. kilometrā 22. jūlijā notika satiksmes negadījums. 1983. gadā dzimušī Aizkraukles iedzīvotāja Inese R., vadot automašīnu Opel Ascona, neievēroja apdzīšanas noteikumus un sadūrās ar priekšā braucošo VW, kuru vadīja Jersikas pagasta iedzīvotājs, 1976. gadā dzimušais Aldis S. Negadījumā bojātas abas automašīnas, cilvēki nav cietuši. Notikuma vieta ceļu policijas darbinieki sastādīja administratīvo protokolu.

Dzērumā savainoja sevi

Preiļu slimnīcā 22. jūlijā ar grieztu brūci labajā rokā griezās Pēteris K. Virietis pats savainoja sevi kritot.

Nozaga motorzāģi

23. jūlijā policijā saņemts Aglonas pagasta iedzīvotāja Valda T. iesniegums par to, ka iepriekšējā dienā no viņam piederošās mājas pazudis motorzāģis. Zāģības rezultātā īpašniekam nodarīti materiālie zaudējumi 58 latu apmērā. Policija noskaidroja vainīgo personu, tas ir 1970. gadā dzimušais Sergejs B.

Sadursme Līvānos

Līvānos uz Rīgas ielas 25. jūlijā notika sadursme starp automašīnu Ford Mondeo, kuru vadīja Rīgas iedzīvotājs Māris B., un automašīnu VAZ-21063, kuru vadīja Artemijs K. Bojāti abi transportlīdzekļi. Ceļu policijas darbinieki sastādījuši administratīvo protokolu.

Apzaga veikalu Preiļos

Preiļu iedzīvotājs Valērijs P. 26. jūlijā ap pulksten 7.10 konstatēja, ka zagļi iekļuvuši viņam piederošajā veikalā «Prestīžs», no kurienes pazudušas dažādas preces, kā arī nauda. Policija jau noskaidrojusi vainīgo personu. Tas ir kāds

Vārkavas novada iedzīvotājs, kurš jau agrāk veicis zādzības veikālos. Par notikušo ierosināta krimināllieta.

Uzlauzts dzīvoklis Līvānos

26. jūlijā Līvānu iedzīvotājs Aleksandrs P. griezās policijā ar iesniegumu par to, ka 22. jūlijā bija konstatējis zādzību savā dzīvoklī. Uzlauzta viņa dzīvokļa durvis un prom aiznesta gāzes plīts un prom aiznesta gāzes plīts un prom aiznesta gāzes plīts un prom aiznesta gāzes plīts.

Piekāva pie kafejnīcas Preiļos

27. jūlijā Preiļu iedzīvotāju Valēriju U. pie kafejnīcas «Kronis» piekāvusi divi nepazīstami jaunieši. Cietušais tika ievietots Preiļu slimnīcā. Policija noskaidro vainīgās personas, notiek lietas apstākļu pārbaude.

Pretošanās policijas darbiniekiem

Pelēču pagasta iedzīvotājs, 1984. gadā dzimušais Andrejs G. 28. jūlijā pie Pelēču kultūras nama izrādīja ļaunprātīgu pretošanos policijas darbinieku likumīgajām prasībām. Pūcā bija alkohola reibumā. Par notikušo sastādīts administratīvais protokols un nosūtīts izskatīšanai Preiļu rajona tiesā.

Apzaga mēslu ārdītāju

Līvānu iedzīvotājs Voldemārs U. 28. jūlijā konstatēja, ka mēslu ārdītājam, kas bija atstāts Līvānos pie mājas, pazudušas divas riepas ar diskiem un riteņu rumbām. Nodarīti materiālie zaudējumi 170 latu apmērā.

Meklēja palīdzību slimnīcā

Līvānu slimnīcā 28. jūlijā ar kriminogēnu traumu pēc palīdzības griezās līvāniete Andžela R. Policija noskaidroja, ka vainīgais ir viņas civilvīrs Jevģenijs K.

Nozaga kalnu velosipēdu

Līvānietis Pēteris B. 28. jūlijā konstatēja, ka uzlauzta viņam piederošā pagraba durvis un no pagraba pazudis kalnu velosipēds.

Īpašniekam nodarīti materiālie zaudējumi 100 latu apmērā. Notiek lietas apstākļu pārbaude.

Šķīrās no dzīves

30. jūlijā Vārkavas novada Upmalas pagastā pašnāvību izdarīja kāds 1965. gadā dzimis vīrietis.

Nespēja savaldīt automašīnu

29. jūlijā agri no rīta Preiļu novada Preiļu pagasta centra teritorijā ceļā Līvāni – Preiļi 28. kilometrā Rēzeknes rajona iedzīvotājs Nikolajs A., vadot automašīnu BMW-318, netika galā ar transportlīdzekļa stūri, automašīna nobrauca no ceļa un apgāzās. Satiksmes negadījumā cietis automašīnas pasažieris Dainis B., kurš ar traumām tika nogādāts Preiļu slimnīcā. Bojāta arī automašīna.

Sašauts mazgadīgs bērns

Preiļu slimnīcā 31. jūlijā no Rušonas pagasta ar šautu brūci rokā tika nogādāts mazgadīgs bērns. Nelaimes gadījums noticis, bērniem spēlējoties ar tēva neregistrēto medību ieroci. Pūkās atraduši skapī ieroci, viens no viņiem jokodamies to pavērsis uz brāļa pusi. Ierocis izrādījās pielādēts, atskanēja šāviens.

Medību ierocis izņemts. Ierosināta krimināllieta par nelikumīgu šaujamieroca glabāšanu. Ievainotais zēns ārstējas Rīgā.

Mira ceļā uz slimnīcu

31. jūlijā ceļā Līvāni – Preiļi 2. kilometrā no ceļa nobrauca automašīna Mercedes Benz. Satiksmes negadījumā cietis automašīnas vadītājs un divi pasažieri, kuri ar traumām nogādāti Jēkabpils slimnīcā. Viens no cietušajiem no gūtajiem ievainojumiem pa ceļam uz slimnīcu mira.

Huligānisma gadījumi

Preiļu iedzīvotājs Sergejs A. 23. jūlijā sarīkoja ģimenes skandālu, lamājās necenzētiem vārdiem uz sievu un bērniem. Sastādīts administratīvais protokols.

Galēnu pagasta iedzīvotājs Anatolijs S. 27. jūlijā veica huligāniskas darbības pret S.S. un viņas nepilngadīgo dēlu. Tiek lemts par krimināllietas ierosināšanu.

Preiļu rajona policijas pārvaldes informācija

Pacientam konstatē 6,4 promiles

Ātrā palīdzība kliniskajā slimnīcā «Gaiļezers» nogādājusi apmēram 40 gadus vecu vīrieti, kura asinīs medīki konstatējuši 6,4 promiles alkohola.

Medīki nenoskaidrotajam pacientam no kāda Noliklavas ielas nama slimnīcā noteikuši diagnozi — saindēšanās ar alkoholu un tā surrogātiem. Narkologs Jānis Strazdiņš pauda, ka viņš pirmo

reizi mūžā saskaras ar gadījumu, kad cilvēkam asinīs ir tik liela alkohola koncentrācija. Viņš gan esot dzirdējis par kādu igauni, kam asinīs bijušas pat 7 promiles alkohola. «Lai sasniegtu tik lielu alkohola koncentrāciju, cilvēkam jāizdzer vismaz 2 litri degvīna,» viņš sacīja.

Strazdiņš teica, ka «jau četras promiles ir nāvējošs daudzums. Taču, ja cilvēks ir alkoholiķis,

viņam var būt izstrādājies «imunitāte» pret tik lielu devu.» Narkologs pastāstīja, ka, piemēram, Zviedrijā «lielākais alkohola daudzums ir bijis nedaudz lielāks par 3 promilēm». Bet ar 4 promilēm «zviedri jau mirst». Strazdiņš gan pieminēja, ka «latviešiem ir citādas dzeršanas tradīcijas un mēs esam daudz izturīgāki».

«Rīgas Balss»

DER ZINĀT

SPECIĀLISTS IESAKA

Izplatās augļu puve

Ābeļu un bumbieru augļus šajā sezonā ievērojami bojā parastā augļu puve. Sākumā uz augļiem ir nelieli, vēlāk plaši brūni plankumi. Tie sāk bojāties jau kokā, kļūst miksti, vēlāk uz tiem parādās gredzenveidīgi pelēcīgi sēnes auglķermeņi, spilventiņi. Parastās augļu puves izplatību veicina augsta gaisa temperatūra, sūcējkaitēkļu un slimību bojājumi.

Laikina un regulāri jāsavāc un jāiznīcina visi bojātie augļi, jācenšas pūstošos augļus novākt no

koka. Lai turpmāk mazinātu augļu puves izplatību, jāizvairās no vienpusēja slāpekļa mēslojuma, kas veicina augļu saslimšanu. Būtu jālieto vispusīgs mēslojums ar fosfora un kālija sastāvu. Labs ir vircas vai kūtmēsļu mēslojums. Jāaudzē izturīgas šķirnes.

Šīs sēnes ierobežošanai var lietot fungicīdus *Efektoru*, *Euparēnu*, *Horusu* vai *Skoru*. Protams, jāievēro nogaidīšanas laiks un apstrādes līdz ražas vākšanai. Labus rezultātus dod apstrāde ar *Bordo* šķīdumu.

Ābeļu un bumbieru kraupja izplatība turpinās uz lapām un augļiem. Var lietot aizsargājošus pieskares iedarbības fungicīdus vai ārstējošās sistēmas iedarbības fungicīdus.

Ierobežojot kraupi vai citas sēnīšu izraisītas slimības, tiek apkarotas arī augļu puves. Šajā gadījumā nozīmīgi ir vēlīe augļu koku smidzinājumi vēlīnām šķirnēm, kuras domātas ilgstošai uzglabāšanai.

Saglabāsim ķiršiem lapas

Ķiršos novākta, bet daudzos dārzos novērota ķiršu lapbaires izplatība. Tā ir viena no vispotošākajām ķiršu slimībām it sevišķi pēdējos gados. Tā inficē saldus un arī skābos ķiršus, slimība bojā galvenokārt lapas un arī augļu kātiņus, retāk augļus.

Uz lapām parādās sīki, sākumā atsevišķi, pēc tam saplūduši iesarkanī plankumi. Slimās lapas dzeltē un priekšlaicīgi nobirst. Inficētie augļu kātiņi nobrūnē. Koki, kam lapas agrī nobirst, nākošajā gadā iekalst zaru gali vai zari nokalst pavisam. Var nokalst

pat viss koks. Ķiršu lapbairē arī iveras, tāpēc tā var tikt pārnēta no ievām atpakaļ uz ķiršiem.

Tagad, pirms smidzinājuma, būtu vēlams izgriezt iekaltušos zaru galus un zarus. Kritušās lapas savāc un izved no dārza, bet, ja tas nav iespējams, vēlū rudenī lapas apstrādā ar 5% karbomīdu.

Fungicīdu vajadzētu lietot, parādoties slimības pirmajām pazīmēm. Tagad, kad raža novākta, kokus būtu vēlams nosmidzināt ar fungicīdu, lai saglabātu lapas. Ierobežošanai var lietot ārstējošās sistēmas iedarbības fungicīdu *To-*

pāzu vai aizsargājošās pieskares fungicīdu *Efektoru*, var izmantot arī *Horusu*. Ja slimība progresē, apstrāde jāatkārto. Var izlīdzēt arī ar *Bordo* šķīdumu. Smidzinot pa lapām, lieto šķīdumu 0,5-1% koncentrācijā, bet bezlapu stadijā var lietot 3% koncentrācijas šķīdumu.

Anita Trūpa,
VAAD Latgales reģionālās
nodaļas Augu aizsardzības un
karantīnas Viļānu prognožu
daļas vecākā speciāliste

Galēdāju sviedri dvako sīvāk

Cilvēku klāj gandrīz trīs miljoni sviedru dziedzeri. Vasaras karstums ir neatņemams no svišana pastiprinā. Ko darīt? Vai ļauties sviedru tērcēm?

Veikalos nopērkami dažādi pretsviedru līdzekļi — dezodoranti un antiperspiranti. Dermatologi iesaka pretsviedru līdzekļiem uzmanīties. Dezodoranti tikai nīdē baktērijas, kas savairojušās ap aktivām svišanas vietām un saskarsmē ar sviedriem rada nepatīkamo aromātu, savukārt antiperspiranti sašaurina vai pat nosprosto pašus sviedru izvadkanāliņus. Tomēr, ja vakaros lāgā nenomazgā ādu, var sākties nopietni iekaisumi, izvadkanāliņi vienkārtīgi aizdambējas, brīdina «Veselības centra 4» dermatovenerologs Raitis Karls.

Spainītis šķidrums

Vidēji diennaktī izdalās litrs sviedru, taču izdalītā slāpums var būt krietni lielāks.

Svišanu pastiprina karstums, tveice, intensīva fiziska vai dažkārt pat garīga darbošanās — centrālā nervu sistēma ietilvē dziedzeriņiem, ka nu iet karstī un laiks izdalīt šķidrumu. Taču pastāv arī emocionāla svišana — kurš nezina aukstos baiļu sviedrus vai uztraukumā nosvīdus plaukstas? Tas var būt saistīts ar nervozēšanu, emocionāliem pārdzīvojumiem, bailēm, sāpēm, tad vis-

biežāk svīst plaukstas un pēdas, simpātiskās nervu sistēmas darbinātie sviedru dziedzeri. Tāda svišana visbiežāk skar emocionāli nestabilus ļaudis.

Svišana padzina ķermeņa temperatūru, tāpēc ar sviedrējošām tējām slimniekam nodzen augsto temperatūru. Tiesa, bieži vispārējā svišana pati var liecināt par dažādām slimībām - malāriju, tuberkulozi.

Arī sviedru dziedzeri ir divu veidu — vieni koncentrējas uz pieres, pēdām un plaukstām, bet citi veida sviedru dziedzeri, kas tā īsti darboties sāk pubertātes vecumā un aktivizējas hormonālo svārstību periodos, slēpjas ķermeņa intīmākajās vietās, piemēram, padusēs, un izdala mazliet eļļainu sekrētu. Sviedri ir bezkrāsaini, taču tos var iekrāsot ādas virsmas baktērijas, padarot rozīgus, iedzeltenus, bālganus.

Ja sviedri sagādā problēmas, Raitis Karls iesaka:

- epilēt padusēs, lai tur būtu mazāk vietas, kur baktērijām mītnāties un krāties sviedru atliekām;
- uzmanīgi izvēlēties pretsviedru līdzekļus un to atliekas nomazgāt;
- vismaz reizi dienā mazgāt kājas un, ja tās bieži svīst, labāk peldināt vēsā ūdenī;
- svištošās kājas var vānot zilo graudu šķīdumā vai ozolmizu novārījumā;
- izvairīties valkāt sintētiskas zeķes, apavus un arī apģērbu;

sievietēm nevajadzētu izezīties ar vīriešu pretsviedru līdzekļiem un otrādi — tā kā pretējo dzimumu ādas skābums jeb pH līmenis ir atšķirīgs, arī līdzekļi tiek ražoti atšķirīgā skābumā. Regulāri izeziesta ar nepareiza skābuma dezodorantu, maigā āda var sasarkt un sūrstēt;

savukārt plaši reklamēto antiperspirantu lietošana, nīdējot kaitīgos mikrobus, pie viena var iznīdēt dabisko mikrofloru, un padusēs var iemītnāties kāda no ādas sēnītēm.

Uzturs sviedru aromātu ietekmē maz

Sviedriem parasti nav smaržas - to specifiskais aromāts rodas saskarē ar ādas virsmas baktērijām un daudz maz tīrīgiem cilvēkiem ir pat erotisk. Taču sviedru dziedzeri arī ir organisma izvadorgāni. Tāpēc sviedru smarža patiesībā vēsta par kopējo veselības stāvokli. Asāns aromāts var liecināt par ēšanas kļūdām, gan citu orgānu, piemēram, aknu, nieru vai gremošanas orgānu ķībelēm. Ļoti nepatīkami dvako urīnviela — ja nierēs nōpietnī slimas, tā izdalās caur ādu.

Pastāv smaržs, ka galēdāju sviedri smaržojot sīvāk. Kā skaidro dietologi, gaļa ir labs un vajadzīgs produkts, bet problēmas

Lauku darbu kalendārs

7. augusts. Konservē gurķus, kabačus, pupiņas, zirņus, zaļumus, ievāc garšaugus un ārstniecības augu lapas.

9. augusts. Ievāc ogas, ābolus, kaulēnaugļus, linus, gurķus, tomātus, ķirbjus, kabačus.

10. augusts. Rok kartupeļus, novāc bietes, burkānus, sīpolus, ķiplokus un citus saknaugus.

12. un 13. augusts. Sevišķi labvēlīgas dienas ievākt garšaugu un dziedniecisko augu sēklas. Novāc puķu kāpostus, rozēm dod kālija mēslojumu (pelnus).

14. un 15. augusts. Ievāc garšaugus. Kāpostiem un burkāniem vajag dot mēslojumu caur lapām (apsmidzinot).

16. augusts. Applauj zālājus. Turpina cīņu pret kaitēkļiem un slimībām. Mēness redzamība tikai septiņas stundas, un tā iedarbība niecīga.

19.-20. augusts. Stāda narcises.

Novāc sīpolus, ķiplokus glabāšanai. Nokoptos laukus nofrēzē, aizkavējot nezāļu augšanu.

21.-22. augusts. Apkopj tomātus, uzsiēn, izlauz pazares un augšējos ziedus, galotņo. Stāda narcises, hiacintes, parstāda peonijas. Mēslo zālienus, bet pārtrauc rožu, dāliju un gladiolu mēslošanu.

23.-25. augusts. Labvēlīgas lapu dienas un sākas labs sēņu laiks. Stāda zemenes un laista jaunus stādījumus. Vinogām izgriež lapas, lai ogām piekļūst saules gaisma.

26. augusts. Ne visai laba diena augļu ievākšanai, bet var ievākt dažādas augu sēklas. Apgrīz vilkābeļu, bārbeļu un sausseržu dzīvzogu.

28.-30. augusts. Kaut gan skaitās sakņu dienas, tomēr saknaugu novākšana ilgstošai uzglabāšanai nav ieteicama. Tāpēc labāk ievākt augļus, pupiņas, zirņus, tomātus, gurķus un dažādas sēklas.

LASĪTĀJS IESAKA

Kabači gaļas un sēņu vietā

Ko iesākt ar kabačiem, kas pašlaik pieejami dārzā un tīrgū? Lūk, ko iesaka mūsu lasītāji.

Ierasta lieta ir kabaču karbonāde — iepriekš šķēlītes apvārta miltos, pēc tam ar ķiplokiem papildinātā sakultā olā. Taču kabačus var gatavot arī citādāk.

Kabaču sacepums

Sagrieztus kabačus eļļā sacep ar sīpoliem vai ķiplokiem. Divas olas sakul ar divām ēdamkarotēm tomātu mērces, ēdamkaroti miltu, pieliek mazliet sāls, uzlej kabačiem un ļauj sarecēt.

Viltotā baraviku mērce

Kabačus sagriež kubiņos, uz pannas apcep kopā ar sīpoliem, bet bez sāls. Uzber sauso buljonu, kam sēņu aromāts, un pasautē. Pievieno miltus un skābo vai saldo krējumu, uztumē. Kopā ar jaunajiem kartupeļiem garšo kā sēņu mērce.

Kabaču ikri ziemai

Viens vidēji liels kabacis (1 kg), 5 tomāti, pusglāze augu eļļas, 3 sīpoli, sāls.

Kabaci sagriež un samal gaļas mašīnā. Kabaču masu sautē augu eļļā, pēc tam izmal vēlreiz kopā ar tomātiem. Sasmalcinātus sīpolus apcep eļļā, pievieno kabaču masu, pieber sāli, uzkarsē. Pievieno tējkaroti etiķa esences. Karstu pilda aizskrūvējamās burkāš. Ziemā pievieno zupām, mērcēm, lieto kā salātus pie gaļas ēdieniem.

Apkopoja G.Kraukle

regulāri tiek pārblīvēts, īpaši ar slikti sagatavotiem un grūti sagremojamiem gaļas produktiem, tas vairs netiek galā ar savu darbu, un var sākties pūšana, kuras kaitīgie un smakojošie blakusprodukti izdalās caur ādu. Smaržu var kļiedēt, mazinot tās koncentrāciju — no iekšpusē atšķaidot ar ūdeni, zāļu tējām un citiem dzērieniem vai sulīgiem augļiem. Bet ir ļaudis kam sviedru smarža jau genētiski ir asāka nekā līdzpilsoniem.

Uzturs sviedru aromātu ietekmē tikai mazliet.

Viens no retajiem produktiem, kuru smarža ir tik spēcīga, ka izdalās caur cilveka gļotādām, ir ķiploks.

«Māja»

var slēpties nepareizos ēšanas paradumos — ja nabaga kuņģis

Ja moka specifisks sviedru aromāts

- jāmēģina vairāk dzert, lai mazinātu smaržas koncentrāciju;
- ja sviedru dvakus uzlabot neizdodas, jāpavērtē sava ēdienkarte, jāmaina gremošanas sistēma, atjaunojot tajā normālu mikrofloru;
- šad tad tomēr jānomazgājas;
- ja neizdodas tikt galā, varbūt laiks veselības pārbaudei.

Vai politiskā reklāma ir nepieciešama un kā tā ietekmē jūsu izvēli?

Galina Skutele, strādā šūšanas uzņēmumā:

— Politisko reklāmu izlasu, apskatos. Ar tās palīdzību uzzinu par deputātu kandidātiem. Šādu reklāmu visbiežāk saņemu lapiņu veidā, kas ievietotas pastkastītē, izlasu arī avīzēs. Bez politiskās reklāmas neviens vēlēšanas nevar notikt. Uzskatu, ka šāda reklāma ir vajadzīga, lai izvēlētos, par ko balsot. Protams, vēlētajiem jāņem vērā arī to, kurš ir labs cilvēks un jau pašlaik ir darījis daudz laba savai pilsētai vai valstij. Vēlētajiem jāspriež ar saviem darbībasbiedriem, bet ņem vērā arī politisko reklāmu.

Anna Denisova, pavāre:

— Manu izvēli politiskā reklāma nedaudz ietekmē gan. Iepazīstos ar kandidātu sarakstiem, ar viņu solījumiem. Uzmanību vairāk pievēršu tai reklāmai, kas ir televīzijā. Izlasu arī pastkastītēs ievietotos materiālus un uz reklāmu stabiem izvietoto. Uzskatu, ka politiskā reklāma ir vajadzīga.

Pjotrs Zelenkovs, autovadītājs tālbraucējs:

— Tikko atgriezies no reisa un vēl neesmu nevienu reklāmu redzējis vai lasījis. Es jau piecus gadus neesmu varējis piedalīties ne Saecimas, ne pašvaldības vēlēšanās. To laikā man nācās būt reisos ārzemēs. Aizbraucu uz mēnesi, uz diviem. Kad atgriezies, vēlēšanas jau garām. Par to, lai arī šoferiem tālbraucējiem būtu iespējams nobalsot, neviens nedomā. Arī šoreiz nezinu, vai vēlēšanās varēšu piedalīties.

Ināra Svilāne, pārdevēja:

— Jā, es pievēršu uzmanību politiskajai reklāmai. Skatos televīzijā, lasu avīzēs. Bet reaģēju uz to dažādi un īpaši neiedziļinos. Man nepatīk, ja pastkastītes pārpilda ar tik daudzām reklāmām. Bet, ja partijas uzskata, ka tas ir vajadzīgi un nozīmīgi, es neiebilstu. Neuzticos tādām agitācijām, kurās vēlētajiem kaut ko dāvina vai dala. Politiskā reklāma neietekmē manu galīgo izvēli, par ko balsot. Izvēlos tās partijas, kuras savā priekšvēlēšanu kampaņā nav tik uzbūzīgas. Bet galvenais, — ko tās labu ir izdarījušas, ko panākušas un kā strādā.

Ilmārs Skreivers, zemnieks:

— Visvairāk man nepatīk tādi, kas agitācijas laikā vēlētajus cenšas pievilināt ar apdāvināšanu. Tā ir klaja cenšanās uzpirkt. Pavisam bez politiskās reklāmas iztikt nevar, bet pietiek, ja reklāmējās avīzē, televīzijā, pa radio. Es arī pār-lasu un apskatos, ko katrs sola.

L.Rancāne

Foto: M.Rukosujevs

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBAS

Aicinām uz tikšanos ar Savienības «Latvijas ceļš» deputāta kandidātu

Andreju Panteļejevu

šī gada 8. augustā plkst. 18.30
Līvānu kultūras centra 2. stāvā.

Plkst. 21.15 būs iespēja uzdot jautājumus deputāta kandidātam Vidusdaugavas televīzijas tiešraidē.

Jūs esat laipni gaidīti veikalā «Vanagi» darb dienās no 8.00-19.00, sestdienās, svētdienās no 9.00-17.00

Ir plašs preču klāsts (2000 vienības). Piedāvājam visu nepieciešamo skolai. Aicinām iepirkties lauksaimniekus (dažādas preses auklas). **Vēlam visiem pircējiem patikamu pēdējo vasaras mēnesi.**
Tālr. 53-38728.

Akreditētā BO valsts SIA «Barkavas arodvidusskola»

2002./2003. mācību gadā turpina uzņemšanu šādās izglītības programmās:

ar pamatskolas izglītību
→ Tūrisma pakalpojumi, mācību ilgums 4 gadi.
→ Komerccizīnības (komercdarbinieks), mācību ilgums 4 gadi.
→ Maiznieks, mācību ilgums 3 gadi.
→ Būvdarbi (ēku celtnieks), mācību ilgums 3 gadi.
→ Ēdināšanas serviss (kvalifikācija — pavārs), mācību ilgums 1 gads.

neklātienē (maksas)
→ Ēdināšanas serviss (kvalifikācija — pavārs), mācību ilgums 1 gads.

→ Pārtikas ražošanas tehnoloģijas un iekārtas (kvalifikācija — maiznieks), mācību ilgums 1 gads. Plašas iespējas praktizēties ārzemēs projektu ietvaros.

Audzēkņi tiek nodrošināti ar dienesta viesnīcu, ēdnicu.

Ceļa izdevumu kompensācija, stipendija (klātienes nodaļā).

Adrese: Dzirnauva iela 1, Barkavas pag., Madonas raj., LV 4834.

Tālr. 48-36501, fakss 48-36722.

Dokumentus pieņem katru dienu no plkst. 9.00 līdz 15.00

«NIKO-LOTO» pērk un pārdod privatizācijas sertifikātus un LOMBARDS izsniedz kredītu pret ķilu katru dienu

Līvānos, Stacijas ielā 1. Tālr. 6780843, 42332, 41221 (vakaros).
Preiļos, Raiņa bulv. 15. Tālr. 53-07068, 23024 (vakaros).

SIA «Preiļu saimnieks» izsludina konkursu uz darba drošības speciālista amata vietu.

Prasības pretendentiem: augstākā izglītība, zināšanas darba aizsardzības jomā.

ekonomista amata vietu.

Prasības pretendentiem: augstākā izglītība finansu jomā, vismaz 2 gadus atbilstoša darba pieredze, prasme darīt ar MC Office.

CV un pieteikuma vēstuli iesniegt SIA «Preiļu saimnieks» Preiļos, Liepu ielā 2 līdz 2002. g. 16. augustam.
Kontakttālrunis 53-81152.

Jēkabpils firma pārdos un mainīs pret vilnu dziju, audumus un trikotāžu 12. augustā
Rožupē 8.00, Vanagos 8.30, Lielkursiņos 9.00, Upmalā 9.30, Pīlšķās 10.00, Anspokos 10.30, Aizkalnē 11.00, Pelēcos 11.30, Arendolē 12.00, Svenčos 12.30, Rīmicānos 13.00. **13. augustā** Rudzātos 8.00, Priekuļos 8.30, Preiļos 9.00, Riebiņos 10.00, Stabulniekos 10.30, Galēnos 11.00, Sīļukalnē 11.30, Smelteros 12.30, L-Anspokos 13.00, Sutros 13.30.

SIA «Ranko» iepērk mājlopus dzīvsvārā.

Samaksa tūlītēja.

Tālr. 42807, 44179, 9161121.

Iepērkam mājlopus gaļai.

Tālr. 21956, 24147, 54-41779, 9584184.

SIA «Kārlis Viens» iepērk mājlopus kautsvārā.

Samaksa tūlītēja (pie svēršanas).

Formē subsidijas.
Tālr. 6468887, 53-48524, 53-48531.

10., 12. augustā pārdos dažādu šķirņu jaunputnus 2-6 mēn. (sāk dēt), dējējvistas 10-12 mēn., Pekinas pīlēnus, pelēkos zoslēnus, galīšus, balto plakrūšu tītarus pēc pasūtījuma, barību. Galīšos 7.00, Riebiņos 7.15, Preiļos 7.30, Pieniņos 8.00, Stabulniekos 8.15, Galēnos 8.30, Sīļukalnē 8.45, Polkoronā 9.00, Smelteros 9.15, L-Anspokos 9.30, Priekuļos 9.40, Rudzātos 10.00, Steķos 10.10, Turkos 10.20, Zundānos 10.30, Jaunsilavās 10.40, Līvānos 10.55, Rožupē 11.30, Vanagos 11.40, Sutros 12.00, Ančīnos 12.15, Vārkavā 12.25, Upmalā 12.40, Rīmicānos 12.50, Arendolē 13.10, Pelēcos 13.25, Ārdavā 13.40, Aglonā 14.00, Jaunaglonā 14.15, Aglonas st. 14.30, Aizkalnē 15.15, Raudaukā 14.55. Tālr. 21270, 9186065.

Pārdod

sienu ruļļos, 6 Ls/gab. (Krāslavas raj. Kombaļu pag.). Tālr. 6462487;

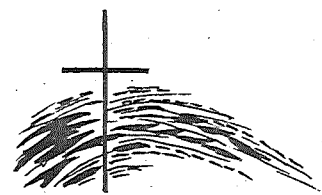
Audi 80, 90.g. ķiršu, 1,8, 2200 \$. Tālr. 5374112, 6454795.

Izīre

dzīvokli. Tālr. 22079, 6885090.

Pateicos Preiļu rajona policijas pārvaldei, priekšniekam R.Šņepsta kungam, Līvānu policijas nodaļai un visiem, kas bija ar mani lielajās bēdās, pavadot tēti Edgaru Fedosejevu pēdējā gaitā.

Dēls Ainārs

Skumju brīdī esam kopā ar Lolitu Kancāni, no VECMĀMIŅAS uz mūžu atvadoties.

Vārkavas vidusskolas kolektīvs

Ai, zeme, māmuļa, kam ņēmi māti, Vairs tevis nav. Tik ļoti, ļoti sāp.

Šņezana! Atvadoties no māmiņas, Tev līdzī skumst Rudzātu vidusskolas klasesbiedri un audzinātāja.

Skumju brīdī esam kopā ar Marinu Timohovu, MĀTI kapu kalnīnā izvadot.

3 VB kurss, vecāki, kursa audzinātāja

Viss nezūd, kad tēti kapu kalnā nes, Pār tevi vēsās smilšu sauļas krīt. Vēl paliek siltums, ko tu dzīvē devi,

Un kaut kur dziļi sirdī sāpes mīt.

Izsakām dziļu līdzjūtību Vladimiram Jekimovam, TĒVU mūžībā pavadot.

VAS LC filiāles «Jēkabpils ceļi» kolektīvs

«NOVADNIEKA» KALENDĀRS

Preiļu novada kultūras centrs

◆ 10. augustā pulksten 20.00 Preiļu parka vecajā estrādē sarīkojums «Tiem, kam sudrabs jau matos zied, bet sirdi vēl prieks». Programmā mākslinieciskās pašdarbības koncerts, zaļumballe. Spēlē kapela «Jūlijs».

Sīļukalna kultūras nams

◆ 10. augustā pulksten 22.00 spēlēs grupa «Brūģis».

Stabulnieku kultūras nams

◆ 10. augustā pulksten 23.00 balle «Kamēr vecie gul».

Galēnu kultūras nams

◆ 10. augustā pulksten 19.00 Sondoros pie zīmes «A. Liepas senču zeme» Sondoru, Puncuļu un Brišku ciemu svētki. Piedalās ciemu iedzīvotāji ar savām dzimtām, Vilānu kultūras nama kapela, Galēnu dramatiskais kolektīvs un folkloras kopa «Vidsmuīža».

Vārkavas novads

◆ 10. augustā pulksten 21.00 Rožkalnu kultūras namā pensionāru vakars. Spēlēs grupa «A & B».

◆ 10. augustā pulksten 22.00 Upmalas parka estrādē diskotēka «... un pašam patīk».

«EZIS un «ZĪLĪTE» augustā

«EZIS» — žurnāls maizēm bērniem vasaras otrā pusē aicina lasītājus MINĒT:

- sajaukto zilbju mīklas;
- fotogrāfu Andra Eglīša un Gunta Eņiņa fotomīklas;
- dzejnieka Jāņa Baltvilka mīklupantus;
- mākslinieces Irēnas Lūses rēbusus;
- diviņu māmiņas Vitas Grāsas pulksteņu mīklas.

«ZĪLĪTE» — žurnāls bērniem par dabu — augustā:

- iepazīstina lasītājus ar dažādiem dzīvniekiem — karūšām, sīkiem sauszemes vēzišiem un milzu mamutiem, ar mežacūkām un ūsainu Dienvidamerikas pērtiķi imperatorsaguinu, kura portretu var iegūt, izgrīzot un salīmējot Irēnas Lūses veidoto modeli;
- piedāvā Ilzes Dambes ilustrētu Natālijas Cimahovičas pasaku par āpšiem;
- liek risināt dažādus uzdevumus.

ANEKDOTĒ

Ebrejs atved no ārzemēm papagaiļi. Tikko noņem pārklāju no būra, papagaiļi sāk kliegt: «I want to have sex!». Un tā visu laiku. Ebrejs iet pie rabīna sūdzēt savu bēdu. Tas saka: «Atnes papagaiļi pie manis, es nesen nopirku divus papagaiļus, kuri caurām dienām lūdzu Dievu. Viņi atstās labu iespaidu uz tavējo.» Tā arī izdara.

Atved papagaiļi uz rabīna māju. Pēc pirmā blāviena: «I want to have sex!», papagaiļi saskatās un saka: «Dievs ir sadzirdējis mūsu lūgšanu!».